

הענולים והנה

מס. 912
שנה 18
י"ד ניסן
תשט"ו
6.4. 1955
הפחיר:
כר 350

שנתנו 1940

ושעליה עליו להעפיל, הרי זו אשמתם של המבוגרים, שנשארו למחרת מלחמת-העצמאות ללא כיוון ברור לחייהם שלהם. שאלה אחרת לגמרי היא אם היה דור זה, לו נקרא לכך, מוכיח שיעור-קומה תוך מאבק ומאמץ, כפי שעשו זאת אחיו שהלכו לפלמ"ח ולמחתרות הפירות. כל המכיר את בני 1940 יהיה נוטה להשיב: כן, החומר האנושי של שנתון 1940 אינו נופל במאומה מן החומר האנושי של שנתון 1925. בכל דור יש טובים ורעים, ובאמצע ההמון הרב של השכבה הבינונית, האוירה החברתית היא הקובעת את עוצמת הזרם וכיוונו — אם תיטחף הגשיכה הבינונית בזרם הטוב או בזרם הרע, אם הקצה החיובי או השלילי יספק את הדמות המושכת לחיקוי.

הדבר השני המציין את שנתון 1940 הוא כי קיימים בו הבדלים חברתיים עצומים. זוהי ירושת המדינה החדשה. עת הגיעו בני שנתון 1925 לגיל 15, רכבו על אופניים. מכונת משפחתית היתה תופעה נדירה, המליונר היה נדיר שבעתיים. במסגרות ההגשמה החלוציות והמחתרות נישטשו ההבדלים המעמדיים עוד יותר.

שנתון 1940, לעומת זאת, מחולק למעמדות ברורים. אפשר לדמותו לשדה-מירוק, אשר אין בו קווינוק אחיד לכל הרצים, אלא כל רץ מתחיל את ריצתו בנקודה שונה. הטבע נתן יתרון גדול לצבר, בעיר ובמשק, שנולד לתוך חברה מסודרת, יונק את שפתה וסגנונה עם חלב האם. הוריו סללו לו את הדרך. הוא בא אל המוכן. אם נולד במסגרת של הגשמה, קשורות זכויותיו אל חובותיו — הוא מתגדב-מלידה בכוח רצון הקולקטיבי. אם נולד כעיר, זכויותיו ברורות אך חובותיו תלויות יותר באופיו האישי. שטח-ההפקר הגדול של ההתפרקות הרוחנית קירץ לו.

שונה לגמרי מצבו של אחד מבין כל שני בני שנתון 1940 — הנער העולה. במעברה, בעיר-העולים, בפרבר: הוא מקופח לעומת הצבר, משולל שפת-אם וסגנון-אב, מכנה גופו וצבע עורו לא פעם מקשים מראש על דרך חייו. עליו לאמץ את כל כוחותיו כדי להגיע אפילו אל נקודת-הינוק של הצבר. המצב נותן לו המרצה נוספת ומיוחדת, וכמו אצל היהודי בפזורה עלולה הי' תביעה המוגדלת לגרום למענה מפתיח.

בפרוס פסח תש"ו דומה שנתון 1940 לשדרת-מסע גדולה היוצאת למסע-בתולין. בניו ובנותיו ערוכים בשורה ארוכה, מי עם ילקוט מלא ומי עם תרמיל ריק. עוד ערפל הבוקר מסתיר את הנוף אשר לפניו, מבלי שידע איש אם מתנשאים באופק מיסגות הרים שגיאם, או אם מוביל השביל אל מישור ער. מרבניו נחמניו נחמניו מוכנה ללכת, האנשים נחמניו נחמניו

מי הם האנשים החשובים ביותר במדינה? כותרות העיתונים צועקות את שמות המנהיגים. שר נאם. מוכיר-מפלגה הצהיר. המנהל הכללי חנך מוסר חדש. אולם המנהיגים והמוכירים והמנהלים הם כמצוף על פני המים. אם גואים המים, נישא המצוף. אם מתיכש האפיק, מונח המצוף בין הפסולת.

דמיון ההמונים אוהב את האלופים. תפקידם רם ונישא. אולם גם גדול המציאים אינו גדול יותר מאשר אחרון טוראיו. הטוראי האסור הוא המנצח במלחמות והמפסיד אותן. כוחה של מדינה שוה בדיוק לכוחו של האדם הפשוט שהוא אורחה. כוחה של מדינת-ישראל בשנת 1975 יהיה שוה בדיוק לכוחו של האיש שישא בעול משימותיה בעוד עשרים שנה — האיש שנולד בערך בשנת 1940.

בחודשים האחרונים יצא העולם הזה לגלות את דמותו של דור, את דמותם של בני שנתון 1940. לא היה זה מיבעד קל. שנתון 1940, כמו כל שנתון אחר, מורכב מרבבות יצורים חיים ונושמים, אשר לכל אחד מהם נשמה משלו, חלומות משלו, חולשות משלו. אי-אפשר לקחת באופן מקרי נער או נערה, להציגם לראווה ולאמר: הנה הם. אולם אפשר היה, אחרי בדיקת אופיים ואורח-חייהם של הרבה עשרות צעירים וצעירות, לחלק את הדור כולו לעשרה סוגים עיקריים, עשרה נערים ונערות שכל אחד מהם אינו רק דמות חיה בפני עצמה, אלא גם אופייני לחלק אחד של הפסיפס האנושי.

הדבר הראשון המבדיל לחלוטין בין דור זה לבין אחיו המבוגרים: זהו הדור האחר-מלחמתי. בשבילו, מיצעד מת' נדבי הבריגדה הוא מזכרת רומנטית מתקופה טרום-היסטורית; יצחק שדה הוא סיפור מרתק בפי המדריך; חיים וייצמן הוא תמונה על הקיר. סיפורי המחתרת, ציובות חילי נגבה ונביי יושה, משולים בעיניו ליציאת מצרים ולקרב על מצדה. זהו עבר רחוק.

הדור הזה בא אל המוכן. המדינה, החרות הלאומית, הם בעיניו דבר מובן מאליה, לא פרי של מאמץ ארוך. האידיאלים שהכניסו תוכן לחייו של דור שלם, בעיניו הם "ציונות", השלג של אשתקד.

לכן כל כך קשה לכל אדם שהיה כיום בן 25 ומעלה להבין את הדור הזה. לכן גם כה רבות התלונות כי דור זה הוא "דור אבוד", דור חסר אידיאלים, דור קארייריסטי וחמרני. אולם זהו סילוף.

בני 15 אינם יוצרים אידיאלים. הם פועלים על פי האידיאלים אשר המבוגרים, האבות והאחים, מספקים אותם. אם חסר היום בנוף האנושי של שנתון 1940 האידיאל האחד שהוא מרכיב

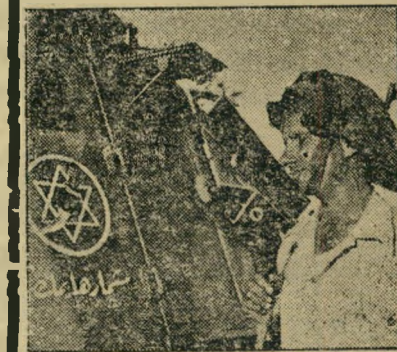
הם נולדו
כאשר הנאצים כבשו את פאריס

הם היו בני 4
כאשר נודע על רצח המדינאים.

הם הלכו לגו
כאשר שינה האטום את העולם

הם היו בני 8
כאשר פדשו צבאות ערב לארץ

הם היו בכיתה ה'

בן הקיבוץ יפתח ספקטור:

וכן הלואה

הגנב והערכה. אבל זה יבוא מאוחר יותר. יפתח רוצה להיות טייס רק בתקופת שירותו הצבאי. עדיין לא ברור לו מה יעשה לאחר מכן. התשובה אשר בפיו היא ישראלית טיפוסית: „נזכה ונראה.“ יהיה לו שפע של פנאי לקבוע את דרכו בחיים. המיגבלה המוכנת מאליו: „הכל תלוי גם במה שהקיבוץ ידרוש ממני לעשות.“

אז יתלש הקיבוץ לשלוח גרעין, כדי להקים ישוב חדש בגבעה, לך יפתח בשמחה: „זה יהיה בדיוק כמו בימי החלוצים הראשונים שבאו לארץ-ישראל.“ הוא סבור כי עדיין יש מקום להקמת יישובים חדשים, וכי להשקפת הפסימיסטים על חוסר-התועלת שבדור הצעיר אין כל הצדקה: „גם לנו יש הרבה מה לעשות — ואני בטוח כי נוכל לעשות הרבה.“

לדברי יפתח, צריכה המדינה בראש וראשונה להפטר מן המעברות: הן מהוות את אחד הגורמים השליליים ביותר במדינה, מחנכות את העולים החדשים לספילות ושנוררות: „עלינו לישוב עדות שונות יחד. רומנים עם תימנים. מרוקאים עם הונגרים. פולנים וכורדים. עלינו לבחוש אותם בכף אחת גדולה. סיכסוכים? ההגשוניות? גם עכשו יש לנו שפע של סכסוכים. אבל במשך הזמן יחדלו כל המריבות ויהיה לנו עם אחד ומגובש.“ מוסיף יפתח באופטימיות נלהבת: „כאשר אחיה בן 25, כבר לא יהיו בארץ עדות.“

הוא מאמין כי העדות חייבות להפוך לעדה אחת גדולה. הערים והקיבוצים חייבים לפעול ככל יכולתם לטובת הכלל. אין הוא יכול לומר מה יהיה גילו, כאשר יתגשם גם חזון זה. אולם הוא בטוח כי בסופו של דבר יהפוך החזון למציאות. כיצד יוגשם הדבר? בכח הוורוד? לא, יפתח מתנגד לשימוש בכח: „שום בעיה עוד לא נפתרה על ידי שימוש בכח. הדרך היחידה היא החינוך!“

הקיבוץ הוא המיבצר

בעיני יפתח, עומד החינוך מעל לכל. גם חינוך עצמי וגם חינוך אחרים. את כל זמנו הפנוי הוא מבלה בחדרה המרווח של אמו, שוש ספקטור, מי שהיתה מזכירת מסה בפלמ"ח. החדר גדוש מדפים עמוסים-ספרים יקרים בעברית ואנגלית. הספרים עוסקים בהיסטוריה, פילוסופיה, אמנות, איסטרטגיה. יפתח בולע את כולם ברעבנות.

במשך זמן-מה היה הגיבור שלו חניבעל. צליחת-האלפים שלו היתה מענינת אפילו יותר מצליחת הערבה. אולם דמותו של חניבעל נמוגה לאחר שהוא קרא את ליאונרדו דה וינצ'י מאת מרז'קובסקי. עתה שולט הפסל הגדול על כל חלומותיו: „אין ספק שליאונרדו היה האדם המושלם ביותר שחי עלי-אדמות!“

רק פעם אחת חדל יפתח לקבל כל דבר כמובן מאליו התחיל להעריך את החיים בישראל ובקיבוץ. היה זה בעת ביקורו הקצר בקפריסין בחברת אמו. „פשוט לא יכולתי לסבול את החיים שם. בית המלון היה מלא סנובים. כל הילדים ענדו עניבות היו לבושים בדיוק כמו הוריהם. הייתי מוכרח להיות אדיב ומנומס.“ הוא שוא להעמיד פנים כאדם חשוב, פיזו מרוב שמחה כאשר שב וראה את חיפה באופק.

במהרה עברה על יפתח תקופה אחרת של גלות: הוא בילה זמן מה בתל-אביב. הוא לא היה מסוגל להתרועע עם הילדים האחרים. לא היה לו על מה לשוחח איתם. נושאי שיחתם לא ענינו אותו כלל.

אין חשש שיפתח יעזוב אי-פעם את גבעת ברנר שלו. קיבוצו הפך למבצרו. הוא מתהלך בו כשליט. המקום הוא שלו — ודרך-החיים היא שלו. הוא רגיל להניח לעניינים להתפתח מאליהם בכיוון בו הם צריכים להתפתח.

בית-מבצרו של יפתח ספקטור (שמאל) הוא קיבוץ גבעת ברנר. הוא משתדל ליפות אותו ככל האפשר, עובד בהתקנת גינות מסביב לבתים, מחנך למסגרת טיורי-העבודה. מסירותו לגבעת-ברנר היא חוב-כבוד על היתרונות שהקינה לו הקיבוץ.

בטיולים אלה, אינו רוצה לספר עליהם: „מי עוד לא ביקר שם?“ הוא חולם על טיול ארוך על-פני שיממות

יפתח ספקטור היה בן שנה אחת כשיצאה סירה קטנה מחופי ישראל לבצע משימה סודית בצפון, מאחורי עורף האויב שהשתלט על סוריה והלבנון. הסירה לא חזרה, ואיש אינו יודע בבירור מה קרה עמה. גם יפתח אינו יודע. אבל היא יודע שאביו, צבי ספקטור, היה מסקר ה-2 בסיירה האגדית.

לגבי יפתח, היתה יציאתו של אביו דבר מובן מאליו. אם לא ילכו בני המשקם בראש, מי ילך?

רבים מאד מבני המדינה מסתכלים בקנאה אל בני הקיבוצים. הן להם בא הכל מן המוכן — חדר-הילדים המצויד בכל טוב, בית-הספר שהוא מרכז המשק, דרך סלולה בחיים. אך מעטים חושבים על הצד השני של המטבע: הקולקטיב נותן הרבה לחבריו. אולם הוא דורש ממנו יותר מאשר כל צורת-חיים אחרת. מייסדי הקיבוץ-המאוחד לא האמינו כי יוכלו לשנות את טבעו של אדם. אך הם האמינו כי מסגרת חברתית מסוימת מסוגלת להבליט את הטוב שבו, להגביל את הרע.

יפתח לא שבר את ראשו על תיאוריה מסוג זה. כל זה בשבילו דבר נתון, ואין מדברים על דברים נתונים, כשם שאין מדברים על האויר שנושמים. הוא רואה את עצמו כצבר פשוט, לעתים מתרברב, לעתים צנוע, אך תמיד גלוי-לב.

הפריצה למרחב

ברחבי העולם, האיכרים הם צרי-אופק, אינם רואים את הנעשה מעבר לחלקת אדמתם. הקיבוץ מנע במידה רבה השקפת-עולם איכרית זו. הוא הכריח את חבריו להרים את מבטם אל מרחבי העם.

בני המשקים אינם מהפכנים, סבורים כי הדרך בה הלכו אבותיהם היתה הדרך הנכונה, שאין צורך לשנותה, אלא להמשיך בה. אולם השאיפה למרחב, לשחקים, טבועה גם בלבו של יפתח. שאיפה נעורית ראשונית אחזה בו: לפרוץ למרחב, להגיע לשחקים.

בלבו מקננת שאיפה אחת גדולה. הוא רוצה להיות לטייס. בינתיים הוא פועל במסגרת דנוע-אוויר, בונה טיסנים, מקנה לעבור קורס טייס בימי חופש הקיץ. הוא מצפה בכליון עיניים ליום בו ילבש את מדי הצבא. יהיו אלה, כמובן, המדים הכחולים של חיל-האוויר.

בן-הקיבוץ כבר הספיק לעבור על פני חלק גדול מישראל

נבונות לרגל: יפתח אינו מבדיל בין עבודה לעבודה — ותהיה זו עבודה בדי, או הקמת יישוב חדש בערבה. הוא מקבל כל

בת המעברה מזל חנונה:

לימודים וחיים טובים

דרך-החיים. מזל עובדת כעוזרת באחד מבתי-המרקחת של בני-ברק, שוספת בקבוקים ומשתתפת בכלכלת משפחתה.

הדרך הסמלית. הבוס הסובעני במעברה, מסמל בעיניה את כל הקפאון שבחיי המעברה. היא שואפת לעזוב את המקום.

משך שנה ומעלה התנהגה מזל, שוחחה, התלבשה וצחקה ממש כמו שאר בני גילה. היא השתתפה בכל פעולות הביתה. היא אהבה לשיר שירי-עם ישראליים. ריקודי-העם הית, לרוב ריה את כל חיה. אך האם הצליחה להיות לאחת מהחברות? כן, היא הצליחה — כל עוד נימצאה בחברתם. אבל לאחר הלימודים היה עליה לשוב הביתה — למעברה.

מזל לא רצתה להזמין את ידידיה החדשים לצריף אשר במעברה. בהיותה במעברה הרגישה היא את עצמה כנערה אחרת, זרה להם. מוטב היה לה להתבודד. להשתרע על המיטה, לקרוא ספר, או לגשת לחדר-התרבות של המעברה.

אולם בשנה שעברה זמן קצר לפני סיימה את לימודיה בבית-הספר העממי, היו בחייה של מזל כמה שבועות של חיים חדשים ומקסימים: באותם שבועות כמעט והיתה מזל לצברית. יחידת הגדנ"ע שלה ביקרה בקיבוץ בית-אורן. לפני כן שמעה מזל על חייה-קיבוץ, אך לא נמשכה אליהם. עתה זכתה להכיר חיים אלה מקרוב.

היא עבדה, למדה והתגוררה עם נערים ונערות בני גילה בבתי-קטני-נקייה. כולם היו שושים. לא הו שם בני-עיר, או בני-מעברה. רק צברים. היו אלה החיים האדיאליים.

חלום חדש-ישן

בחודשים שלאחר מכן חלמה מזל על החיים הנפלאים בקיבוץ. היא הציקה להוריה ללא הפוגה, ביקשה מ מ להניח לה לעזוב את הבית. אולם ההורים לא אבו שמוע. הם רצו כי מזל תהיה לעירונית. היא נאלצה להישאר.

עתה כבר שכחה מזל את הקיבוץ. "התרגלתי לחיים האלה," אמרה היא בחיוך חלוש. אולם היא הצטרפה לתנועת הנוער העובד, אשר פתחה סניף במעברה. פעולות התנועה מילאו את כל זמנה הפנוי. השירים וריקודי-העם היו בילוי-הזמן היחיד שלה. רק לעיתים רחוקות ביקרה מזל בעיר, או הלכה לראות סרט (היא ביכרה סרטים איטלקיים "מלאים חיים אמיתיים, עצב ואהבה").

אולם לצידו של החלום החדש נשאר החלום הישן: לעזוב את המעברה ביום מן הימים. היא רוצה לעבור העירה, ואף מתכוננת לתכלית זו: בבוקר היא עובדת בבית-מרקחת כדי לעזור להוריה. אחרי הצהריים היא משתלמת בכתבנות וקצרנות. היא לא החליטה עדיין אם לבחור בפקידות, או להיות אחות רחמניה. היא אומרת כי יש לה זמן רב לקבלת החלטה זו. תחילה יהיה עליה לעבור את השירות בצה"ל, זוהי הנטייה הרגילה של כל בני-גילה: לא לחשוב עכשיו, לחכות עד לאחר השירות.

לא, היא לא תמרה להקים משפחה: "אני רוצה להיות חופשית, לעשות מה שארצה, ללכת לאן שארצה. אין היא מפרטת את תכניתיה ואת המקומות, בהם רוצה היא לבקר. אולם דבר אחד ברור: בתום השירות הצבאי לא תחזור מזל למעברה — אם רק תוכל.

הרחק, מעבר לים. לעתים קרובות היתה הילדה הקטנה מנסה לאמץ את עיניה ולשלוח את מבטה אל מעבר לאופק, אך ארץ היהודים לא נראתה לעין.

היא זכרה היטב את היום, בו פרצו המוני ערבים מכיכר השוק, שעטו לאורך הרחובות, בהם התגוררו בני משפחתה וידידיהם. הערבים השליכו אבנים, ניפצו חלונות, פגעו בכל אדם, שהעז לצאת אל הרחוב במשך יומיים. הם הגישו את התריסים העזו לצאת אל הרחוב במשך יומיים. הם הגישו את התריסים בסתם פן יפרצו הפורעים אל הבית.

הסערות הן הן שעוררו את יוסף חנונה לעזוב את טריפולי ולעלות לישראל. הוא מכר את ספינתו, ארו את חסציה הו מועטים של המשפחה — ובאחד הלילות הבהירים ניצבה מזל על סיפון אוניה והתבוננה באצבע האור הארוכה והדקה של המגדלור החפאי, שסרק את השמיים המכוכבים.

מזל והוריה עברו את כל השלבים של חי המעברה: תחילה התגוררה המשפחה באוהל. אחר כך ניבנו צריסים. אחר חותי קן במקום חשמל. באחד הימים הופסק החשמל: המעברה היתה חייבת ככוכסך גדול למוסדות שונים.

אחת מהחברה

מזל קיבלה את כל הקשיים כדבר המובן מאליה עד אשר נרשמה לבית-הספר של המזרחי בבני-ברק. שם פגשה בת טריפולי הקטנה, זו הפעם הראשונה, בצברים בני-גילה, אשר לא הכירו את חי המעברה.

מזל ראתה את התנהגותם של חברה ללימודים ואת לבושם. היא האוינה לצחוקם הרונן, ובלביה גמלה תשוקה עזה: להיות לצברית. להיות לאחת מן החברה.

הגשם נפסק זה עתה. ארמתה האדומה של מעברת בני-ברק הפכה לבזבז כבד ורביק. אדם היה יכול לשאת בזבז זה על נעליו משך שבועות ללא כל תקוה להיפטר ממנו.

מזל נעלה מגפירגומי גבוהים. היא באה זה עתה מבית המרקחת בבני-ברק, בו עבדה, מיהרה לצרכניה כדי להגיע לשם לפני שעת הסגירה. לפני היכנסה אל צריפה בוססה מזל בשולית-מים. המים שטפו את הבזבז מעל מגפיה. היה זה טכניס בודק וחביב על חותיקי המעברה.

ואכן, מזל היתה חותיקה במעברה. היא התגוררה במעברת בני-ברק מזה חמש שנים — למן היום בו הגיעה עם הוריה מטרפולי. היא עלתה לישראל בתקופה, בה האמינו עדיין רבים כי המעברות יפתרו את בעיית קיבוץ-הגליות.

הבזבז שכיסה את דרכה היה בו משום סמל לדרכה של הנערה. בעוד שבני הארץ, הצברים, צעדו בביטחה על כביש החיים הסלול, הישר והחלק, היה על מזל לפלס לעצמה את דרכה בבזבז הדביק, כשרגליה נתונות במגפיים הכבדים של העבר הכובל. כביש האספלט החלק היה רק חלום רחוק.

מבט אל האופק

מזל זכרה היטב את בית-הוריה הקטן, הלבן, אשר חלר נותיו נשקפו על-פני הים. אביה של מזל היה דיג. היא אהבה לסרוק את האופק בעיניה הגדולות-וזהרות: היא היתה מסוגלת להכיר את ספינות-הדיג של אביה בתוך צידיג שלם.

בבית דיברה המשפחה איטלקית. בשוק דיברו הכל ערבית. אולם ההורים אמרו למזל הקטנה כי אין היא איטלקיה, או ערבית. היא יהודיה. נאמר לה גם כי ארץ היהודים שוכנת

הדרך אל האור קשה מאד בשביל מזל חנונה. לאחר שנותק הדום החשמלי של מעברת בני-ברק, בגלל חובותיה הכבדים, נאלצת מזל להכין את שעוריה לאור מנורת-נפט מפויתת. היא אינה רושנת: שעורי-הקצרנות עתידיים להביאה למקצוע הפקידות.

הנער העובד משה משיח:

אורות הכר

אין דבר! מקצוע המסגרות קשה, אך מעניין עיני משה נעוצות בחזרתה ובמתכת. גורל העבודה תלוי במילמטרים.

הולכת וגוברת. דומה היה כי הוא בונה בית לעצמו. אולם הדבר לא נמשך זמן רב: בנו של המעביד הבחין בסועל-הבניין הצעיר והנלהב, הציע לו לעבור לבית-המלאכה המכאני שלו. משה הסכים מיד: הוא רצה ללמוד מקצוע חדש, אשר יקצר את דרכו אל בית-חלומותיו הגדול והלבן.

מאז חלפו יותר מתשעה חודשים. משה הוסיף לעבוד בבית-המלאכה. סאון המתכת, המשנה את צורתה בידיהם הזוריות של האומנים, הקסים את הנער. הוא גילה סקרנות לגבי המתרחש במקום. הוא היה מפסיק מעבודתו והולך להתבונן במפעילי המתרחשות הגדולות. תחילה חשב המעביד החדש כי אין הוא אלא עצל. אולם במהרה נתגלה לו כי משה צמא ללמוד, לדעת, להשתלם. משה התקדם במהירות, הקיף שטחי עבודה חדשים, מצא דרכים משלו לפיתרון בעיות שונות.

כבר. אדיר. בטוח

משה לא שכת את הקיבוץ. הוא ביקר בו פעמים מספר, ובכל פעם קשה היה לו להיפרד מחבריו החתיקים, אשר ביקשוהו להישאר. אבל הוא ידע כי כל הגשרים המוליכים אל העבר נשרפו. לאחרונה אף הפסיק בכלל לבקר בקיבוץ. הוא היה עסוק מכדי לחשוב על עברו. לאמיתו של דבר הוא היה עסוק מכדי לחשוב גם על עתידו. מערבולת ההווה סחפה אותו כליל.

שלוש פעמים בשבוע, בשעות הערב, הופיע משה בבית ספר ערב יבנה. כמעט ואי אפשר היה להכיר אותו: הוא הסיר מעליו את בגדי-העבודה, מכותמי-השמן, החליפם בבגדים שלמים ונקיים, הפך לתלמיד רגיל, מקורל-שיעה, להוטי-עניים וצמא-ידעת. זה לא כל כך קל לעבוד וללמוד, הודה משה, אבל אני מוכרח לעשות זאת. אני מוכרח להצליח.

מרבית מחשבותיו של משה מוקדשות לשירותו העתידי בצבא. נותר לו עוד שלוש שנים תמימות עד למועד גיוסו. אולם הוא מצפה לתאריך-ההתקבלות בכליו-עניים: איננו רוצה להיות סתם חייל. תוכניותיו של משה לגבי שירותו הצבאי מגובשות לא פחות מתוכניותיו בשטחים אחרים: חיל-האוויר? חיל-הים? לא, תודה. אצטרף ליחידת טנקים. הוא משתוקק למשהו בטוח, אדיר וכבד, בו יוכל למחוק את האובד.

כאשר ישתחרר מן הצבא, יתחנך. מובן מאליו שאשתו תהיה צברית. לא עדיין אין כל מועמדת. אבל משה איננו מודאג. כן, הוא יוצא עם נערות, משתתף במסיבות, איהב לשמות בחברת ידידיו. אולם הוא עושה זאת רק מפעם לפעם. החשוב מכל הוא להמשיך לעבוד. הוא יתקדם שעל אחר שעל עד כי יהיה לחרס מסוג אלף אלף. פירושו של דבר משכורת של יותר מעשר לירות ליום. פירושו של דבר בית גדול ונאה בצפון תל-אביב בשביל בני משפחתו. בית-ספר מעולה בשביל אחותו הקטנה, לבנה. לא, הוא לא יחזור אל פחיתא-השפה של שכונת-שפירא. הוא צופה קדימה, אל שדירות מוריקות, שטופות שמש ואור-חשמל. אור אשר יהפוך את הלילה ליום.

דרכו של משה משכונת-שפירא אל שדירות-נורדא לא תהיה קלה. יהיה עליו לפרוץ לו נתיבה בתוך המון של בני-אדם עוינים — בני-אדם שיעלו מבחינות רבות על העולה החדש, הקטן והעיקש.

הוא יזכה לאכזבות רבות. הוא יראה צברים צעירים רבים משיגים בקלות את כל הדברים, עליהם יצטרך הוא להילחם בשנינו וצפורניו. לעתים אף ירגיש את עצמו בין החתיקים כפי שמרגיש היהודי הגלותי בין הגויים. ואין ספק שלעתים קרובות ימלא מירוץ המכשולים אל האושר את ליבו במרידות ועייפות. הצלחתו של משה תהיה תלויה רק באורך-רוחו, עקשנותו, יכולתו לחייך בעת צרה.

נוסעי האוטובוס נדהמו: הנער, אשר ישב על הספסל האחורי, מרר בבכי. אולם משה משיח לא בוש בדמעותיו. היו אלה דמעות עלבון וזעם. הוא לא ידע מה משניהם הכאיב לו יותר.

בערב הקודם הודיע משה למדריכו בקיבוץ השומר הצעיר עברון, בקירבת נהריה, כי הוא עוזב את המקום. תחילה לא האמין המדריך למשמע-אוזניו. הוא חשב שאין זו אלא אחת מהלצותיו התדירות של משה. אולם הפעם היה הנער רציני בהחלט. הוא נתחנך לכל מילה שיצאה מפיו. הוא היה רוצה מאוד להישאר בקיבוץ, אך היה עליו לשוב העירה, לעזור להוריו.

אביו של משה, יוסף, עסק בעבר בסנדלרות. בפלובדיב, בולגריה, היה לו בית-מלאכה משלו. כאן, בישראל, הוברר לו כי מספר הסנדלרים גדול ממספר הנעליים. הוא היה נאלץ להחליף את מקצועו: הוא הפך לסבל-במליט. אולם גם הפעם הוברר לו כי מספר הסבלים גדול ממספר התיכות, אשר במחסנים. באחד הימים ישבה אמו של משה, אסתר, ושיגרה מכתב לקיבוץ: היא ביקשה מבנה לבוא העירה ולעזור למשפחה.

המדריך לא ראה במכתב סיבה מספקת לעזיבת הקיבוץ. טען הוא: "חינכנו אותך משך ארבעה עשר חודשים". השיב משה: "אבל אבא גידלה אותי משך ארבע עשרה שנים". אמר מדריך שני, שהתערב בשיחה: "תן לו לחזור אל פחי האשפה של שכונת-שפירא שלו!"

"הרגשתי כאילו הוא סטר על פני, נזכר משה. הוא ידע היטב למה נתחנך המדריך: לפני ארבע שנים מצא משה יד-אדם כרותה בשחקו עם חבריו בבית-קברות ערבי ישן. הוא הזעיק את דמטריה ועזר לשוטרים לגלות גופת נערה שנרצחה במקום.

הוא למד בבית-ספר דתי, אך הדת לא משכה אותו. בליבו קינן רק חלום אחד: להיצטרף לקיבוץ. עוד בי

אין פנאי אפילו לאכול. אחרי העבודה מספיק משה רק להתרחץ, להתלבש, לחליף מלים מספר עם אמו ואחותו.

היותו בן 13 הציב משה לאביו ללא הרף, דרש ממנו להרשות לו להיצטרף לאחד מקיבוצי השומר הצעיר. האב הסכים: הדבר היה עתיד לחסוך לו את ההוצאות על חינוך בנו, הלבשתו והזנתו. אולם התנועה סירבה לקבל את הנער: הוא היה צעיר מדי. משה לא חיתר. הוא חיכה חודשים מספר, אחר הופיע במשרדי הקיבוץ הארצי — לבדו. הפעם קיבלה אותו התנועה ברצון.

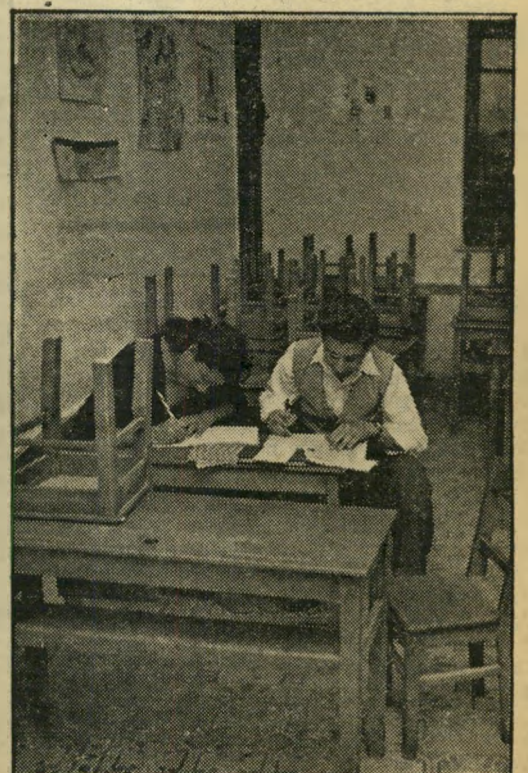
ללמוד. לדעת. להבין

"הייתי מאושר מאד בקיבוץ", נזכר משה, "לא רציתי לחזור העירה, אבל הייתי מוכרח לעשות זאת. הורי היו זקוקים לעזרה, הייתי מוכרח ללכת. העלבון שספגתי מן המדריך הקל עלי מאד. כאשר עזבתי, לחצתי את ידו והודיתי לו על ארבעה-עשר חודשי חינוך, וביחוד על הלקח האחרון שניתן לי."

"תן לו לחזור אל פחיתא-השפה של שכונת-שפירא!" לא, משה החליט שהוא לא יחזור לשם. הוא לא ישחק עוד בבית-הקברות. הוא לא ישחק עוד בכלל. יהיה עליו לעבוד, לעבוד, לעבוד.

עתה קינן בליבו של משה חלום חדש: להצליח ולעבור מן השכונה למקום טוב יותר. אימו דאגה לכך שהצריך המשפחתי יהיה נקי ומסודר. אולם הצריך היה קטן מכדי להכיל את המשפחה כולה. גם השכונה עצמה לא היתה ראויה למגורים: גשמי החורף השוטפים היו הופכים אותה לאגם אחד, גדול ומרופש.

כבר ביום הראשון לשהותו בעיר הצליח משה למצוא עבודה: הנתח לבנים בבניין גדול, בצפון תל-אביב. הוא אהב את העבודה, את הקצב המהיר ואת הפועלים העליונים. אולם יותר מכל עשו עליו רושם הבתים הגדולים והיפים, אשר מסביב. בני אדם רחוצים למשע, לבושים כהלכה, נכנסו ויצאו בבתיים אלה. משה החליט כי במוקדם, או במאוחר, תשתכן גם משפחתו בבית כזה. הוא נסחף בקצב העבודה, הגיח את הלבנים במהירות

אין מקום להכין שיעורים בצריף הקטן. משה משיח מספיק נלמד, יחד עם חברה ללימודים, בכיתה, לפני הופעת המורה.

שנת
1940

בת המושבה עליזה שחר:

אורות הבמה

—נזכה ונראה—

השעורים לפני שנה. אולם היא לא תשכח לעולם את קסם המחול, לא חיטוש לעולם את התקווה לעלות כרקדנית — אל אור הזרקורים.

מלבד זאת לא חסר לה דבר. בחייה אין כל משברים, כל בעיות. משפחתה שייכת לשכבה הגבוהה ביותר של חברה העירונית-מושבה. היא הייתה שורשים במושבה, אינה מכירה כל מקום אחר מלבדה. היא רגילה לביתה הקטן והנאה, המוקף עציפר, ללול הקטן ולגירון — כלבה חד-המלעות. היא רגילה גם לימים השקטים-חדוגנים, הדומים זה לזה כטיפות גשם.

לעליזה אין עדיין תוכניות מגובשות לגבי העתיד. היא אף לא בחרה עדיין בקריירה מסוימת: "אולי אהיה מורה להתעמלות, ואולי סתם מורה. נזכה ונראה."

בינתיים היא מקווה כי הצבא יוציא אותה מן הכוח של חירות-חובות. היא תבקר במקומות חדשים, תראה דברים חדשים, תהיה חופשית יותר, תשתעשע, אולי גם תטבול בווהר. חיים של זוהר, כמו אלה שמתוארים בסרטים, יכולים להימצא רק בעיר, או בצבא. לאמיתו של דבר חיים אלה משעממים ואפורים לא פחות מחיי העירונית-כפר, כאשר נפגשים בהם במציאות. אולם עליזה עדיין אינה יודעת זאת. היא רק בת 15.

הצבא יקרא לעליזה רק בעוד שלוש שנים. בינתיים עליה לנצל את המעט אשר ברשותה ככל יכולתה. סעם רצחה היא לצאת להתישבות. עתה כבר נשכחה ההתישבות: עליזה שואפת לחיות רק בעיר. היא כבר התרגלה לשלשלת הנצחית של שבתות וימי-חול. היא כבר התרגלה לשיעמום, שיעמום, שיעמום — ולאורות-הבמה הקורצים מרחוק.

"בתיאבון." כמו לרוב המשפחות במושבה כן יש למשפחת שחר משקיענר קטן. עליזה אינה מחבבת את העבודה בלול. אולם היא יודעת היטב כי הרוצה לאכול עופות, צריך תחילה להאכילם.

"שדום, נרו!" לפני לכתה לחזרות הלהקה האמנותית הרחובותית משחקת עליזה שחר עם הכלב, ידידה הטוב. נרו לא מניח לבני-אדם להכנס לחצר, או לגשת אל עץ השסק.

עיניו האפורות של אהרון דויד גורדון הביטו בעצבות אילמת מתוך מסגרת התמונה אל האולם הגדוש בני נעורים צוהלים. אישם, בארון-הספרים של אבא היו שמורים גם כתביו, רבי-הכרכים, בהם הטיף להונחת כל התעסקות רוחנית ואמנותית למען עבודת-הכפיים היומיומית בחיק הטבע.

מרעיונות אלה לא נותר הרבה בחבורת-הנוער הצהלת. הערכים החדשים, המבריקים, הקוסמים — שהובאו ברובם מעבר לים — דחקו לקרן-זווית את עמלי-הכפיים הצנוע. את מקום השקעת החיים בחריש העמוק והאפור של שדות נרחבים תפסו אורות-הניאון המבריקים מעל לבתי-השעשועים. טבעי הוא הרצון להיות נערץ על החברה בה אתה חי, להיות דומה לגיבורים, ששם נישא על כל לשון. בישראל 1955 טבעי הוא לרצות להיות כוכב הבד, או הבמה, לחרות את קולך על תקליטים ואת שמך על לוחות הפירסומת העירוניים.

גם עליזה שחר נמנתה על החבורה הצהלת. היא היתה חברה נלהבת בלהקת הנוער, שאורגנה על-ידי עיריית רחובות ומועצת פועלי העיר, שרה בלויי תזמורת של תופים וחלילים. היא הצטערה על כי הלהקה מתכנסת רק פעם בשבוע, בימי רביעי: "מפני שכל השבוע אין כאן מה לעשות. משעמם, משעמם, משעמם..."

סילרים ומחול

עליזה מעריצה סילרים. לפני זמן מה ערכו היא וחבריה טיול פרטי, הגיעו עד מטולה. עליזה חזרה הביתה כשרגליה מכוסות יבלות. אולם הדבר לא הפיג את תשוקתה לטייל — לכל מקום.

עליזה מעריצה גם את אמנות-הבמה. היא נזכרת בהתלהבות בתיאטרון הרחובותי, במסגרת הלהקה העירונית המנוהלת על ידי מלחין עמנואל זמיר. היא מתופפת, מחללת, שרה ורוקדת

השאיפה הגדולה של עליזה (עומדת, בחולצה לבנה) היא להתבלט על הבמה, אפילו על הבמה הקטנה של אול בית-גורדון הרחובותי, במסגרת הלהקה העירונית המנוהלת על ידי מלחין עמנואל זמיר. היא מתופפת, מחללת, שרה ורוקדת

הנער העולה שלום אמסלם:

האדמה הטובה

לומר לי מה עלי לעשות" אבל תחילה חיבת משפחתו לבוא ארצה ולהצטרף אליו.

אדמה. אדמה מאופק עד אופק. שלום שנא את העיר. הוא זכר היטב את סימנותיו הצרות של רובע היהודים בקאזבלאנקה. הוא זכר את הרוכלים המהללים את סחורתם בקולי קולות ואת הילדים המשחקים על המרצפת המזוהמה. אפילו עתה מבקר שלום בתל-אביב רק לרגל מאורעות מיוחדים (כגון העדלאיטע). הוא שמח תמיד לחזור אל מיטתו, אל דגן שלו, אל ספריו ואל עבודתו בגן-הירק.

רק לאחרונה, עם חידוש העליה מצפון-אפריקה, חל בשלום שינוי לטובה. לפני כן היה הוא מסרב לעבוד וללמוד, שוכב על מיטתו בלינוע. פעם אפילו התחלה והצליח להטעות את הרופאים משך שבועות רבים. הוא היה אומר כי אם אין לבני משפחתו כל סיכויים לבוא לארץ, אין לו כל טעם לעבוד — או לחיות.

רק לאחר שהגיע המטען הראשון של עולים חדשים מצפון אפריקה לנמל חיפה, נגיש אליו המדריך החביב עליו, חיים פרל, שיכנע אותו לשנות את התנהגותו ולנהוג בתבונה. טען חיים: מה יקרה, אם תבוא המשפחה לארץ ותגלה כי שלום הוא חקלאי בור וחסר-תועלת. הרי עתה, עם חידוש העליה, אין כל ספק שהמשפחה תבוא במהרה.

היה זה נימוק מצויין. מאז ואילך גדל רעבונו של שלום לעבודה וללימודים. הוא אפילו סרב לעזוב את מקוה ישראל ולצאת לחופשת-קיץ. במקום זה, נשאר במקום, עבד כשכיר, הפקיד את שכרו בבית-הספר. הוא יקבלו עם סיום לימודיו. לאחר סיום הלימודים... כאן צצה בעייה אחרת, שהטרידה את החקלאי הצעיר: הצבא. משך שנתיים וחצי יהיה עליו להמיר את המחרשה ברובה, את הטרקטור בטאנק. היה זה מכשול בלתי נעקף בדרך חייו. שלום ראה את שירותו הצבאי כחובה, אשר אין להימלט ממנה — חוב של כבוד על אורחותו הישראלית.

חריגה מן הבדידות

גידול התשוקה לעבודה ולימודים, לא היה הסימן היחיד לסיום המשבר בחייו של שלום. הוא חרג מבדידותו. בראש וראשונה הצטרף שלום לקבוצת הכדורים המקומית, ניצל כהלכה את ידיו ורגליו הארוכות והפך לאחד מטובי הכדור-סלים של בית-הספר. במהרה נבחר שלום גם כאחד מחמשת חברי ועדת החברה. אולם התפקיד הטוב ביותר שניתן לו היה תפקיד של חזן וגבאי בבית-הכנסת המקומי. שלום הינו דתי עד מאד.

שלום לא התרשם כלל מן העובדה כי אחרים מגדולי מנהיגי ישראל עברו דרך מסדרונותיו ואולמותיו של בית הספר החקלאי מקוה ישראל. הוא גם לא הוטרד על-ידי הקשיים הטבעיים הצפויים לו עקב היותו עולה חדש — וביחוד עולה חדש מקאזבלאנקה. הוא כבר שלח שורשים באדמה האהובה עליו. כאשר יסיים את לימודיו, יהיו שורשים אלה עמוקים ועבותים. הוא יהיה חבר לכל דבר. העבר יהפוך לחלום מעורפל — והעתיד ישתרע לפניו בסקוא הדרו.

שלום איננו ירא מפני העתיד. הוא בטוח בעצמו. הוא יודע כי האדמה הטובה תיתן לו את לחם תוקו. לו — ולאִימו, אשר תבוא לישראל.

*בית הספר החקלאי מקוה-ישראל קיימים שני זרמים: חפשי ודתי.

מחלק את הדואר לתלמידים. שלום היה יושב כעל מחטים מצפה בלהיטות שהמדריך יקרא בשמו, יגיש לו מכתב נוסף מאימו, אשר במאורקו הרחוקה.

שמו של שלום היה נקרא לעתים רחוקות, פעם או פעמיים בחודש. הוא היה מעיין במכתב, אחר שב ושוקע באדישותו הרגילה. שוב לא הכיל המכתב את השורות המקחת: את תאריך בואה של האם לישראל.

כאשר עזב שלום את קאזבלאנקה שטופת-השמש ויצא לישראל במסגרת עליית-הנוער, נשארה אימו, מול, במאורקו, עם בתה הקטנה, שמחה (6). היא הבטיחה ללכת בעיקבות בנה במהירות האפשרית. אולם חלפו למעלה משנתיים, והיא הוסיפה לדחות את גסיעתה לארץ מיום ליום, נתנה בכל פעם תירוץ אחר.

האם לא רצתה להניח לשלום לנסוע למרחקים. אולם הוא עמד על דעתו: הוא קיבל מכתבים נלהבים מחבריו, אשר עלו לישראל לפניו, קראו לו למהר ולבוא בעקבותיהם. כולם התישבו בקיבוצים, תיו חיי אושר. אביו החורג, שמעון, תמך בו בכל עוז, הצליח לאחר מאבק ממושך, להתגבר על התנגדותה של האם. שלום הועבר למחנה של עליית הנוער. מול תתמה על כל המסמכים הדרושים, ולא עבר זמן רב והנער עלה לישראל.

אולם שלום לא רצה להצטרף לקיבוץ. אכן, הוא רצה להיות איכר. הוא היה צמא לאדמה גרחת, שחורה, דשנה. אולם הוא רצה כי היא תהיה שלו. "לא, אינני חפץ בקיבוץ. אני רוצה באדמה, אשר תהיה שייכת לי, מבלי שאיש יוכל

דג קטן התרוצץ הלך ושוב בתוך צנצנת ריבה גדולה מלאה מים. שתי ידיים גדולות-כבדות אחזו בצנצנת. שתי עיניים גדולות-עצובות התבוננו בדג המפותח. שלום אמסלם לכד את דגן בידיו, שעה שניקה את בריכת-הדגים של בית-הספר החקלאי מקוה-ישראל. מאז הפך הדג ליצור החביב ביותר על שלום. הוא האכיל את הדג פירוורי לחם, החליף בקביעות את המים אשר בצנצנת. הוא אהב להשתרע, בשעות הפנאי שלו, על מיטתו, בפנינת האולם המרווח והנקי, בו התגורר יחד עם שבעה עשר תלמידים אחרים ולהתבונן בדגן השוחה בכילאו השקוף.

בדרך כלל ביכר שלום את ההתקשרות עם בעלי-החיים על ההתקשרות עם בני-האדם. הוא אהב לרחוץ סוסים ולהאכילם, לחלוב פרות, לגוון כבשים. בעלי החיים היו טובי-לב. הם לא שאלו כל שאלות, הבינו את כל אשר נאמר להם, שמרו זאת לעצמם.

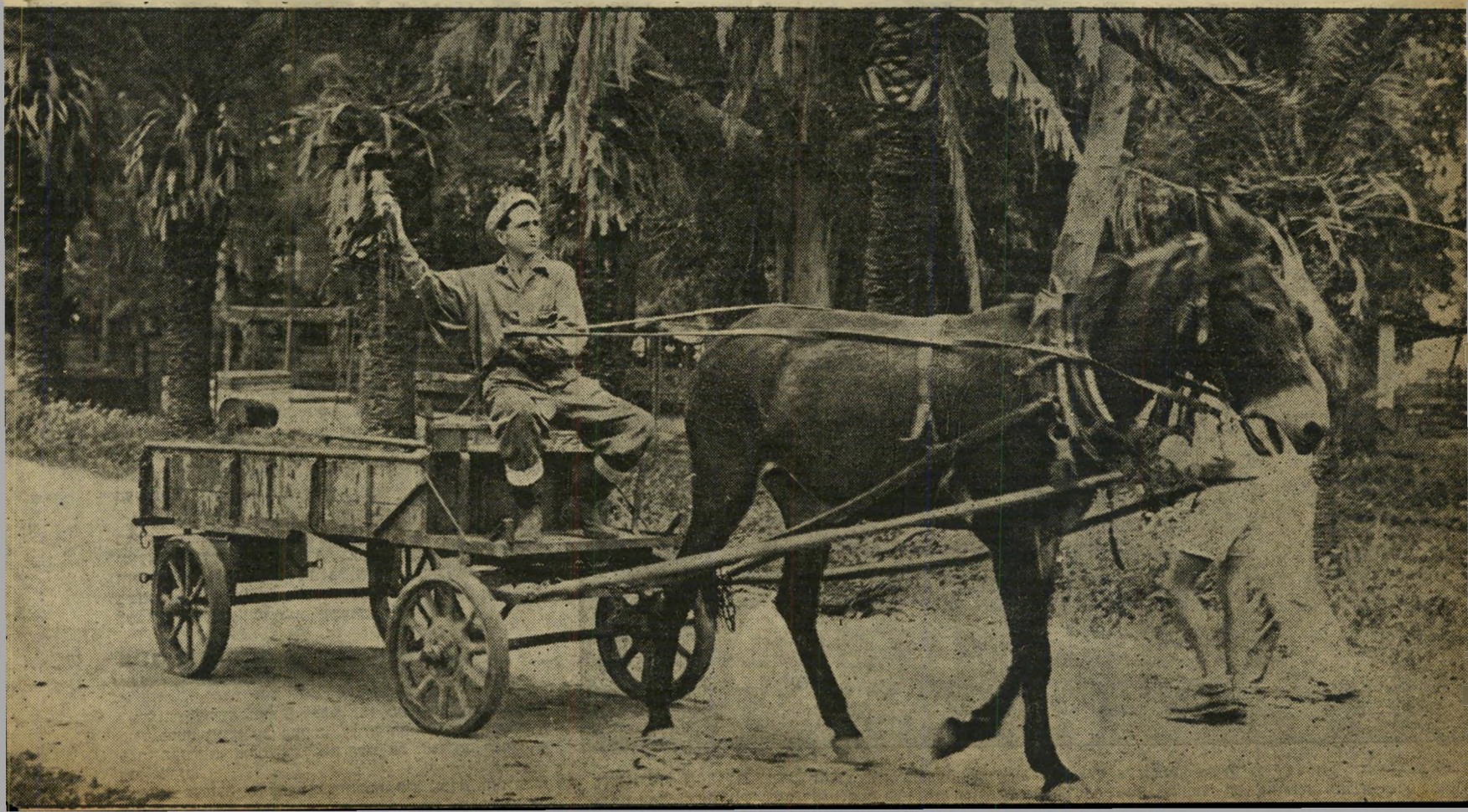
שלום לא הירבה להתערב בין חבריו ללימודים. הוא ביכר להתבודד, לקרוא, לחלום. תחילה לא רצו הנערים להשלים עם התנהגותו. הם התגורו בשלום, התלוצצו על חשבונו. אולם לשלום היה אופי רתחני ואגרופים כבדים, ובמהרה הגיעו לו הנערים והתרגלו לדמותו הארוכה-צנומה, השרועה על המיטה, כפינה, מתכוננת בצנצנת ובדג.

לא קיבוץ

מדי פעם בפעם היה שלום מתנער מאדישותו למשך דקות ספורות: מדי יום ביומו, לסני הצהירים, היה המדריך

ישראל. אחרי הלימודים הוא מוצא מספיק זמן לעיסוקים חברתיים וספורטיביים. אף על פי כן לא שכח שלום את ילדיו הראשונים שרכש בבית-הספר במקוה ישראל, הדג, דגן והפרד מוטה.

כאשר תבוא אמא, היא תמצה את בנה, שלום, מוכן לקראת העתיד. שלום כבר חרג מן ההסתגרות האופיינית כמעט לכל נער עולה, הפך לאחד התלמידים המצטיינים בכיתתו, במקוה-

התלמידה רות צ'רנוב:

לא כל כך אינפת

רחבה ביותר של בניגולה. גם היא נימקה: "סרטים אלה חושפים את כל הצמח שבחיים, אפילו כאשר האמת היא מרה, או מכוערת."

דעתה של רות על דורה הצעיר לא היתה חיובית ביותר: "אנחנו ריקים מכל תוכן. היא חשבה כי הדור שקדם לה היה דור של גיבורים, אשר לא נפלו מגיבורי המיתולוגיה היוונית: 'לעולם לא נוכל להשיג את אשר השיגו הם'". היא דיברה בהתלהבות על לוחמי-המחתרת שעזבו את משפחותיהם, את בתיהם המרווחים, יצאו ללחום למען האידיאלים שלהם. היא אף הודתה שהיא לא תוכל לעשות זאת, אם תידרש: "פשוט אין לי כל אידיאל, אשר למענו אהיה מוכנה להקריב קורבנות כה גדולים."

דבריה היו הגיוניים. לא שהיא לא רצתה ללכת. לא היה לה כל צורך ללכת. בניאדם הטילו פצצות, השתתפו בקרבות, כדי שהיא תוכל לשחות, לרוץ, להטיל כידון.

היתה זו ההשקפה האופיינית לאלפי תלמידים ישראלים, בניגולה של רות. איש לא דרש מהם למקש דרכים באישון לילה, להדביק כרזות, או לקבל מעפילים על חוף חולי. הם נידרשו רק ללמוד, ללמוד ככל האפשר. הדור הקודם, בעל האידיאלים הנעלים, כבש להם את הזכות להיות חסרי כל אידיאלים, להידמות לבני-גילם בכל ארצות-העולם.

גם תלמידי פה

לא, רות לא השתייכה אל הנלהבים, הנוערים באש רעיונית משך זמן קצר, שנים ומתקדמים ברגע בו הם נדרשים להראות את עקביותם. היא היתה האחרונה בבנות הכיתה, שהצטרפו לגדעון-עקש. היו לה ספיקות וחישובים משלה: התפקיד היה עשוי להטיל עליה אחריות, לגזול מזמנה. ואף על פי כן היא הצטרפה.

רות לא היתה גם בין הנלהבים, שהתרוצצו משך שבועות תמימים וטיפרו לכולם כי הם עומדים לצאת לקורסי-קשרים באחד ממחנות צה"ל. גם הפעם היו לה ספיקות ולבטים. אבל לבסוף היא החליטה לצאת לקורס. כאשר הגיע מועד היציאה, יצאו רק שלושה מתלמידי הכיתה: רות ושני נערים. כל הנלהבים נשארו בבית, הביאו תירוצים שונים ומשונים. עתה מצפה רות לקורס הבא, שייערך בחופשי-הקיץ.

גם זו היתה תגובה אופיינית של בן-נוער ישראלי ממוצע, אשר שונא את הסתם הציונית ואת התלהבות-הסרס. רות תלך לכל מקום, אילו תיידרש ללכת בשעת-חירום, ממש כשם שהיא הלכה לקורס: בלי רעש, בלי מלים יפות, רק במטרה אחת: למלא את חובתה ולחזור ולהעלם בתוך המון הדומים לה. בני דורה של רות לא יחלמו על מות-גיבורים. במקום האידיאלים הנעלים באה שאיפה פשוטה לבנות את חייהם בצורה הטובה והמהירה ביותר.

רות מצפה למסע הגיון על-פני המדינה. היא כמעט ואיננה מכירה את מולדתה. פעם, לפני זמן רב, יצאה היא לטיול עם כיתתה, ביקרה בחיפה, הגיעה עד ראש-הניקרה, חזרה. פעם אחרת ביקרה בירושלים, בתעריכת כיבוש-השומרון. את שאר הזמן בילתה בתל-אביב.

והיא תישאר בתל-אביב. היא אוהבת את העיר: "אני רגילה לחיים כאן. אני רגילה לשאון ולהמונים המתרוצצים ברחובות. חושבתי שלא אוכל להיות בלעדיתם אפילו יום אחד."

את השבתות מבלות רות וחברותיה בטוילים ארוכים על פני העיר: "אנו מבקרות בכמה מקומות יפים להפליא. כן, גם בתל-אביב יש מקומות כאלה". בקולה נשמעה נימה קלה של התנצלות.

יוחנים היו תמיד בני-חורין וישר-לב. אפשר שזה בא כי תוצאה מחיבתם לספורט.

גם רות היתה ספורטאית מצוינת. היא אהבה את כל מקצועות הספורט: שחייה, ריצה, כדורסל, הטלת כידון. אין פלא בכך שגם בחרה להיות למורת-התעמלות, לסייע לבני הדור הישראלי הבא להידמות ליוחנים הקדומים.

בלי אידיאלים

רות לא השתייכה אל כל תנועת-נוער. אולם היא התנגדה בכל תוקף לחברות הסאלוניות: "אין הן מתאימות לאופי המדינה שלנו". היתה היא אומרת, בני-חברות אלה נפגשים רק כדי לרקוד ולדבר שטויות. הצעירים רק מחקים את הוריהם, או את הנוער האמריקאי. אין להם כל חושי-דורה, כל אידיאל מרכזי. הם משעממים."

אולם עד כה לא מצאה רות עצמה כל חושי-דורה, כל אידיאל מרכזי. היא היתה עיוורת-צבעים מבחינה פוליטית, לא רצתה להיצטרף לכל תנועת-נוער. אמרה היא באדישות: "כל התנועות דומות". היא לא רצתה גם להצטרף לקיבוץ, אם כי אהבה לבלות את חופשתה בקיבוץ זה, או אחר: "בקיבוץ הלוי כל אדם בחברו, ואילו אני רוצה להיות תלויה רק בעצמי."

מובן מאליו שרות לא נשארה בלי השעשועים, ש-פכו ללחם חוקו של כל עירוני. פעם בשבוע ביקרה היא בקולנוע, בלוויית חברותיה. היא חיפשה תמיד על לוחות המודעות את הסרטים האיטלקיים. חיבתה של רות לסרטים האיטלקיים היתה אופיינית לשכבה

האוצר הגדול ביותר של רות צ'רנוב הוא האופניים. הם מאפשרים לה ליהנות מנופה היפה של תל-אביב וסביבתה.

משפחת צ'רנוב נמצאה בפיסגת המעמד הבינוני של הרחבה הישראלית. היא עמלה בפרך עד אשר השתכנה בדירה נוחה בצפון תל-אביב, הגיעה ליציבות מסוימת, שלחה את בתה, רות, לאחד מבתי-הספר העירוניים הטובים ביותר בתל-אביב, המקבל רק את התלמידים המצטיינים, הבאים מבתי-הספר העממיים.

שלא כמרבית הצברים, בני השכבות העליונות, לא קיבלה רות כל דבר כמוכר מאליו. היא העריכה את היתרונות שניתנו לה אך ורק בגלל זה שהיא נולדה כאן, גדלה כאן, בגלל זה שיש לה מכרים וקשרים, אשר יקנו לה, בעתיד הרחוק יותר, עדיפות גדולה במירוץ להצלחה, המתנהל בין העולים החדשים ובני-הארץ.

בהיותה ספורטאית מעולה ידעה רות את סיכו של מירוץ מכשולים: היא ידעה שהיא יצאה לדרך עוד בטרם ניתן אות-הזינוק. היא ידעה שהיא הקדימה לא רק את העולים החדשים, אשר לא ידעו את השפה ואת מנהגי-המדינה, אלא גם רבים מן הצברים בני-גילה, אשר הוריהם לא הצליחו לעלות אל פיסגת המעמד הבינוני.

הבעיה הגדולה היתה: באיזו מידה תנצל רות צ'רנוב את יתרונותיה. אילו שכנה היא בקיבוץ, במקום לגור בצפון תל-אביב, היו המשמעות התנועתית והוראית-הקיבוץ מדורי-כות אתה על כל שעל. אולם רות היתה בת עיר. היא היתה משיחית מכל הדרכה, פרט לעצות הטובות של אביה — והרי גלוי וידוע כי רוב הצברים, בני גילה של רות, אינם מבקשים עצות אבהיות ואינם הולכים בהן.

חיים. לא ספרים

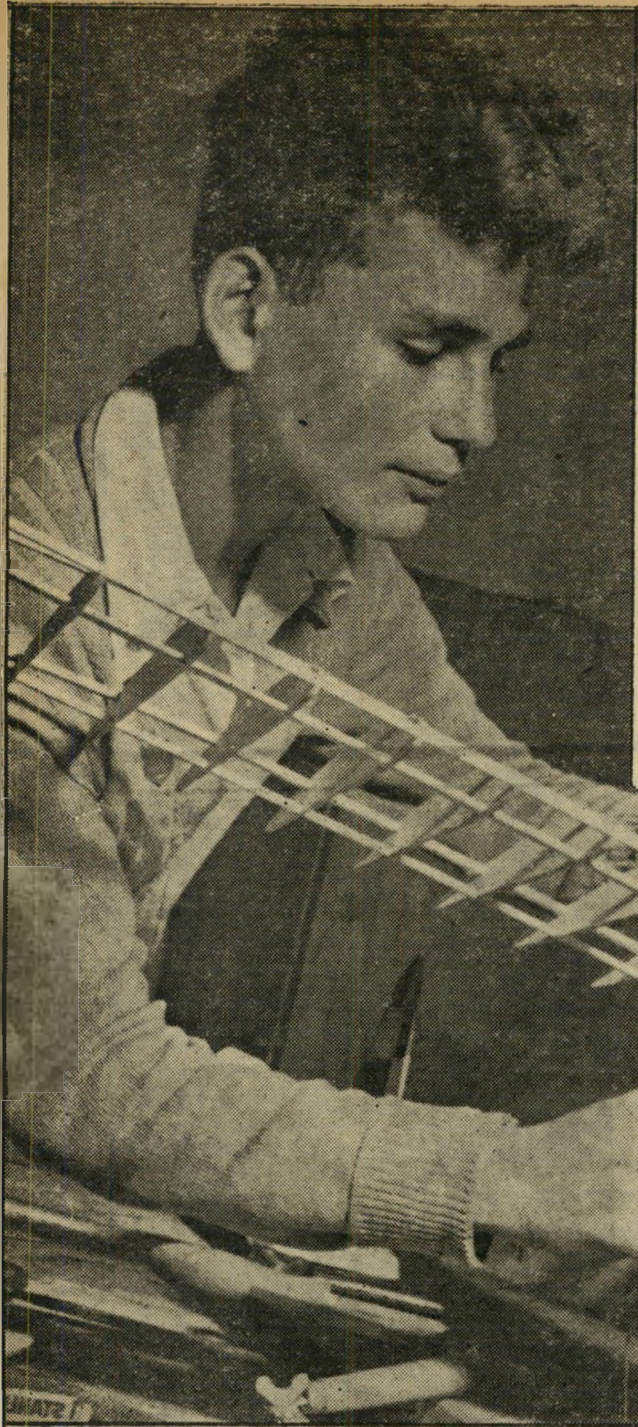
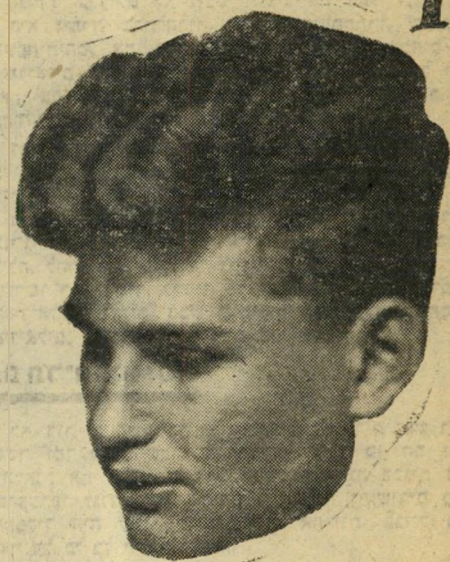
לרות לא היו תוכניות גדולות לעתיד. היא היתה מרוצה בחייה, בכל אשר ניתן לה. אוניברסיטה? לא, רות השי-תוקקה לטעום מן החיים, לא לבלוע כפרים.

בית-הספר, בו למדה רות, הכין את תלמידיו לקראת מקצוע ההוראה. רות לא התנגדה לקריירה של מורה? אבל מה היא תלמד? המקצועות החביבים עליה היו מתמטיקה, מיתולוגיה יוונית והיסטוריה כללית. האדם האידיאלי בעיניה: היווני הקדום. הגיבור שלה: אכילס. מכל האלים שוכניה-האולימפוס היתה חביבה עליה דיאנה, הציידת. "ה-

הגדנע' יצחק סיניבר:

יצחק הכנפיים

חוש ההרפתקנות, שאיפה אל הבלתי־רגיל והבלתי־סלול, הם הנכס היקר ביותר של כל נוער. הם הקיטור הדוחף קדימה את הקטר החברתי. בלעדיהם נידונה החברה לחלודה ול־התפרקות.

בכל רחבי העולם, שנתון 1940 סובל מחסר שאיפה זו. הטכניקה המודרנית סיפקה צינור פשוט המפליט את הקר טור: אולם הקולנוע, בו נהנה הצעיר מכל ההרפתקות בעולם בזול ובנוחיות, מבלי להתריס מן הכסא. דומה כי הצעיר החדש, הגדל מול המסך, יהיה קצוץ־כנפיים משחר נעוריו.

צעיר אחד שלא חזה בהצגת סרט קולנוע מזה שנתיים וחצי הוא יצחק סיניבר (או סיני, כפי שהוא קרוי בפי כל חבריו). לא חסרו לו דמי־כיס. היא גם לא אגר אותם בקופסת־סתר. סיני מוציא אותם עד לפרוטה האחרונה. הוא קונה חמרים לטיסנים וחוברות על טיסנים. רק לעתים רחוקות הוא מרשה לעצמו את המיתרות של ביקור במישק כדורגל.

סיני התלהב לאוריונים מאז ילדותו, אילי מאז ראה את האיריון הראשון חג מעל לראשו. לכן הצטרף לגדנע־אוויר ביום ששמע על קיומו. הוא לא הסתפק בכך, הצטרף גם ל־קלוב התעופה.

עניני קרקע אפורים אינם מענינים אותו. קשה למצוא בבית הלבן הקטן ברמת־גן, בו גרה משפחתו, הוא רק חוזר הביתה להכין את השעורים לגימנסיה (כיתה ששית); בורח מיד לבית־המלאכה של גדנע־אוויר ברמת־גן, מרחק כמה צעדים. הוריו אינם שואלים לאן הוא הולך. הם יודעים.

פריקלס המעופף

אין הם גם שואלים אותו מה הוא רוצה להיות. הם יודעים: טייס. אם הדבר מעורר בהם חשש כל שהוא, הם מתאפקים מלהביעו. הם יודעים: זה לא יעזיר.

בשעות הערב המאוחרות כפוף סיני מעל לחכניות של טיסן חדש או כתבי־עת הדן בטיסנים. לעתים הוא מוצא זמן לספר היסטורי. גיבורו: פריקלס היתני («הוא היה חכם וידע איך לשלוט בעמו») מי יכול להיות פריקלס של ישראל? סיני אינו יודע, גם אינו מתעניין. אין לו זמן לפוליטיקה.

מול הבית שוכן צריף הצופים. היה זמן שסיני השתוקק בכל לבו להצטרף אליהם, לצאת למסעות ארוכים ומפרכים. אולם אמו לא רצתה אף לשמוע על כך. היא שייכת לדור האמהות של אחרי־המלחמה, שאינן מתלהבות ממסעות. לגדנע־אוויר לא התנגדה. יעסוק סיני בטיסנים, על הקרקע. עד שירצה

על כנפי נשרים. ציור הענק של הגדנע־י הרכוב על נשר, מסמל את האידיאל של התלמידים בכיתתו של יצחק סיניבר.

עבודה מרתקת. יצחק מוכן לעבוד יומם ולילה על הדגם המפואר של מטוס פיפר. הוא חולם להזמין מחוץ לארץ את המנוע הזעיר המיועד לדגם זה, שהורכב לפי תוכנית מסוימת. ביתיים הוא נאלץ להסתפק בהסרת טיסנים חסרי־מנוע.

כמו בימי ההגנה, כאשר העבירו בני הגדנע־קשרים מעמדה לעמדה, עד שגויסו לחי"ש ולפלמ"ח. עתה עוסק הגדנע־ע בעיקר בעולים החדשים, מנסה להקנות להם תרבות ישראלית ראשונית.

אל בני החתיקים, הזקוקים לטיפול זה פחות, הוא פינה באמצעות חוגיו המקצועיים: טייסות, תותחנות, חיבשות, סיירות, ימאות, קשר. חשבון המדינה: במקצועות אלה דרושה הכנה נפשית ומעשית רבה, שקשה לדחסה לתוך שנתיים וחצי. אם אפשר להקנותה לאדם לפני גיוסו לצבא, יספיק לעלות בתקופת שרות־החובה לדרגה גבוהה יותר.

סיני היא חומר אידיאלי לגדנע־ע. הוא אדיש לחלוטין לכל עניני העסקנים, המפלגות והמצעים («כל מה שאני רוצה זה לבנות את חיי בצורה נכונה וישרה, זו התרומה הטובה ביותר שאדם יכול לתת לחברה») הוא מוכן גם מטבעו לציית למרות, אולי תוצאה של שלטון האם החזקה בבית.

אין הוא יכול להתישב בננו, בקיבוץ, מפני שאין שם מקום לטייסים. לא היה איכפת לו להצטרף. יחד עם החברה, למשק חדש («מה הטעם ללכת לקיבוץ חתיק? אין בזה שום סיפוק») אולם המטוסים קדמים לכל.

פיסו באלף לירות

המקום הטוב ביותר בעיני סיני הוא, כמובן, רמת־גן. «זוהי העיר היפה ביותר בכל הארץ», אמר. אחרי שהתרגן על אדם שקרא לעירו «פרבר של תל־אביב».

יהיה עליו לעזוב את עירו, בבוא המועד, כדי ללכת לצבא. לגבי סיני, זהו חלק מובן מראש של חכנית חייו: הוא יהיה טייס. אתר־כך? הוא ינסה להיות טייס בא־על. לפני כן יתחתן, כמובן. נדמה לו שהוא יודע עם מי. אבל מי יודע?

פעם נשאל סיני מה יעשה אם יזכה פתאום באלף לירות. הוא ענה בלי היסוס: «אקנה מנוע קטן לטיסן, ספרים על טיסנים וחומרים». אם יישאר משהו יבקר, מן הסתם, בקולנוע. קצת בילוי לא יזיק, לא לסיני, על כל פנים.

לפרוס את כנפיו ולהמריא, עוד חספיק להתחכך עמו. מאז מצטמצמים מסעותיו של סיני, בליות ידידו ומדריכו אברהם עמילני, בדרך מרמת־גן לשדה־דוב התל־אביבי. שם הוא מטיס את טיסניו, חווה בהפלגת טיסני חבריו.

עמילני היה האידיאל של סיני עוד לפני פריקלס. הוא מכין תכניות לטיסנים, מחשב את המידות, עוסק אפילו בטיסנים המצויירים במנועים — שיא חלומותיו של סיני.

מפוסים במקום נכ

סיני הוא אחד מאלפי בני הנוער שמצאו להם בית בגדנע־ע. הארגון הטרנס־צבאי שוב אינו חטיבת־עזר לכוחות הלוחמים

קנאת הילדים. בני הכיתות הנמוכות מסתכלים בטיסן בהתפעלות. הם חולמים על היום, בו יהיו גדנע־אוויר.

הערביה עפאף מזכר:

שבירת הכבלים

ערבים לכפות נישואין על בניהם ובנותיהם. היא עצמה אינה מתכוננת להינשא בגיל רך — למחות לא לפני היותה בת עשרים. היא רוצה להיות חופשית, ללמוד.

„אינוי מכירה בעדות“

אין היא רוצה אפילו לשמוע על סיכסוכים בין ערבים ויהודים, או בין נוצרים ומוסלמים: „נמאס לי לשמוע על עדות. אינוי מכירה בכל עדות. אני ערביה ישראלית. זה הכל.“ היא לא תעזוב את ישראל אפילו אם יציעו לה להגר למדינה העשירה ביותר בעולם. היא היתה רוצה, לכל היותר, לעבור לחיפה או לירושלים, קרוב יותר ל־אוניברסיטה.

„ומה בדבר קיבוץ? קיבוץ ערבי? החשבת על כך אי פעם?“

עיניה של עפאף רחבו מתימהוּן. אחר פרצה בצחוק: „לא, עדיין אין אני חושבים על קיבוץ ערבי. אבל גם זה עלול לבוא — במשך הזמן.“

אורחי ישראל הערבים והיהודים ויושבי העולם כולו עסוקים מדי במאבק הנוכחי בין ישראל למדינות ערב. הם שִׁכְּחִים לחלוטין מאבק אחר, חשוב לא פחות: המאבק לקידמה ולפריקת עול המסורת הימכניימית, אשר מתחולל בצניעה במחנה הנוער הערבי, הן בישראל והן בארצות ערב. רק תוצאותיו של מאבק זה יוכלו לקבוע את עתידם של יחסי ישראל ערב — ורק הריסת החומה הסמויה, שקמה בין הנוער הערבי והישראלי, תאפשר למאבק זה להשיג תוצאות.

„הקשיבו!“ עפאף מזכר פותחת את אסיפת איגוד הנער של הבנות באולם ב־תיאטרון שלה בנצרת. האיגוד הוא דתי־נוצרי.

הנוער הערבי, ברובו, לא שמע על מלחמת־העצמאות רק מסיפורי האבות והאחים. רובו זוכר עדיין את הדי ההת־פוצצויות והקרבות כמו אוניוּי, אוניוּילדים מוועזעות. היתה זו עבורו חווית ילדות, חווית־אימים חרותה בנפש ה־צעירה. נוספו עליה סיפורי זקני־הכפר והזכרונות המוע־לים במסיבת המשפחה, הסגורה ומסוגרת. החיים במדינת־ישראל, מאז קומה, לא עזרו לשטש רש־מים אלה. להעלות ארוכה לפצעים הפתוחים. רוב הערבים סובלים מהגבלות חוקיות — הנראות בעיניהם, בצדק, או שלא בצדק, אך בדרך הטבע — כאפליה, כפסקדין מראש לאזרחות ממדרגה שנייה.

אופיינית לנוער הערבי, החי בצילם הכבד של ההגבלות וזכרונות־המלחמה, היתה נערה נצרתית קטנה: עפאף מזכר.

אביה של עפאף, ערבי נוצרי ניקולא מזכר, היה פקיד חתיק בבתי־משפט השלום המנדטוריים. הוא שרת בנצרת, ג'נין, חיפה, טבריה. תיקים רבים עברו דרך ידיו, והוא ידע שישנם גנבים ערביים ויהודיים, ממש כשם שישנם ש־פ־ט־ים ערביים ויהודיים (ובריטיים). הוא שוא את הגנבים, אהב את השופטים, מפני שהראשונים הפרו את החוק, ואילו האחרונים באו להענישם על כך.

בשנת 1947, כאשר מת ניקולא בטבריה, נשארו אשתו ועפאף בת השבע כמעט בלי כל אמצעי־קיום. עפאף הקטנה זכרה את אביה היטב. היא זכרה גם את חוכמתו השקטה ואת שיחותיו איתה.

עפאף ואימה באו לנצרת בימי מלחמת־העצמאות, כאשר השתלטו אנשי ההגנה על טבריה. היתה להן אפשרות להימלט אל השטחים, אשר בידי הערבים. אולם פחדן מפני חיי דפליטים היה גדול מן הפחד מפני השלטון היהודי. במשך שנות־שהותה האחרונות בטבריה התגוררה המשפחה כולה בין יהודים. עפאף אפילו ביקרה בגן־ילדים יהודי, בטרם נתקבלה לבית־ספר תיכון נוצרי.

אורח־החיים הנוכחי של עפאף אינו משביע את רצונה. „הימים כאן ארוכים ומשעממים“, אמרה היא, „אין כאן כל חופש חפזתי, כל אפשרות לבלות, פרט לביקורים במועדון ימ־א. מה שדרוש לנו זה פגישות חברתיות רבות יותר, קשר הדוק יותר בין חוגי־הנוער השונים.“ המנהג השנוא עליה ביותר הוא מנהגם של ההורים ה־

הבית והרחוב: בביתה (למעלה) יצרה לה עפאף מבצר קטן של קידמה. היא יכולה לקרוא, לכתוב, לחלום על העתיד החופשי, מבלי שאיש יפריע לה. אולם ברחובותיה הצרים של נצרת ובסימטאותיה העקלקלות (למטה) זועמת עפאל בהי־תקלה על כל צעד ושעל. באנשים הנקנעים למסורת ימי הביניים. עיקר זעמה מופנה נגד ההורים הכופין נישואין על הצעירים.

חניך התנועה דניאל בלאו:

הורה ועתיד

קשה לומר כי חייו של דניאל ריקים מתוכן גם בשאר ימות השבוע. הוא חובב רדיו נלהב, מבלה את כל זמנו הפנוי מי שיעורים ופעילות בחדרהעבור זה של אביו (לאחרונה עברה המשפחה לדירה החדשה ב"צפון תל-אביב), מקום שם הוא בונה מקלטירדיו קטנים ומנועים חשמליים זעירים מסרי גים שונים.

הוא שואף להיות למהנדס חשמלאי ממש כמו אביו. הוא מקוה כי התנועה תתמוך בשארי פתו. "אם תגלה התנועה שיש לי כשרון, תשלח אותי לסכניון". ומה יקרה אם התנועה לא תגלה את כשרונו? דניאל שוקע בהרהורים: "יהיה זה משכר רציני. אבל בגינתיים אינני רוצה לחשוב על כך."

דניאל אוהב לחשוב רק על דברים ממשיים. אחד הדברים הממשיים, הוא שרותו הצבאי. אולם גם כאן הגיע דניאל להחלטה ברורה: "מובן מאליו שאתגייס לנח"ל, יחד עם הנערין שלנו". הוא אחד מחברי התנועה המעטים, שנשארו

החולצות הכחולות, אשר החליטו ללבוש מאותו יום והלאה.

מאז חלפו שנתיים, וכיום ממלא דניאל תפקיד פעיל בגדוד רבדים של התנועה. הוא אומר שהוא לא התחרס מעולם על אותה מסיבה, בה ביקר עם דן. "מצאתי כאן חיים חברתיים יפים בהרבה מאלה שיכולתי למצוא בכל מקום אחר. בחברות הסלוגניות אפשר למצוא רק ריקנות וסנוביות. כאן יש לחיים החברתיים שני צדדים — הצד הרציני והצד המשעשע". דניאל לוקח חלק פעיל בשני הצדדים של חיי התנועה. הוא

מעגלה-ההורה הסתובב בקן השומרי-הצעיר בצפון תל-אביב. כאן, ובמעגלים הקטנים האחרים של שאר תנועות-הנוער, מתרכז רק מעוט קטן של הנוער העירוני. לא היה זה ריקוד מסביב למדורה. אולם המעגל הסתובב סביב גחלת לוחשת, בלתי-נראית לעין, אך ברורה לרוקדים: גחלת של אמונה כי עתיד המדינה, ועתיד הרוקדים עצמם, ייבנה במסגרת הקיבוץ, הסותר כל הבעיות.

תנועות-הנוער החלוציות, אשר השומרי-הצעיר הוא המושרש ביותר ביניהן, לוחמות מאז מלחמת העצמאות קרב-נסיגה מתמיד. בעוד שלפני קום המדינה היתה דמות הנער העירוני בן הבית האמיד, הנושח הכל אחרי גז והולך לקיבוץ, הדמות האידיליתית הרשמית של רוב חוגי הישוב, אפילו אם לא הלכו כולם בדרכה, הרי עתה להם מעגל-הרוקדים מלחמה נואשת נגד גיין קלי וסיד צ'אריס.

רבים חושבים שזהו קרב על משלט אביד. דניאל בלאו אינו חושב כך. לו ברור כי הקרב יוביל לנצחון.

חולצה לבנה בכיתה

הכל התחיל בכיתה ה' של בית-הספר העממי. באותה תקופה התגורר דני בדורם תל-אביב. היו לו חברים טובים. הוא היה מאושר ומרוצה.

אולם פתע הרגיש דני כי הוא מתרחק ממרבית חבריו ללמודים. במהרה הובררה לו גם הסיבה לכך: הם נשחנה, נגררי, כמו מרבית הנוער העירוני, לחברות הסאלוניות. תחילה ליגלג דני על החולצות המשובצות של הנערים וגרברי הניילון ושמלות-הנשף של הנערות. אחר הרגיש כי אין הוא יכול לסבול זאת. הוא התירד רק עם אחד התלמידים, דן. דן היה אחד המעטים שבאו לבית-הספר בחולצה לבנה-אנור שית ומכנסיים קצרים. הוא היה שונה מכל החבורה הלבושה בהתאם לאופנה, כי הוא היה אחד מבני-העיר המועטים, שהשתייכו אל תנועות-הנוער.

באחד הימים הזמין דן את דניאל לבוא איתו למסיבת עונג-שבת, שנערכה בקן השומרי-הצעיר. היה זה ערב גורלי בחייו של דניאל. הוא מצא בקן השומרי-הצעיר את החברה בה רצה, את השירים והריקודים אשר רצה לרקוד ולשיר, ואת

הריקת המתכת הבריחה את אביו של דניאל (מימין) מחדר-עבודתו. אחיו עוזר לו להפוך את החדר לבית-מלאכה.

בת העיר נורה ירושלמי:

סמכה והווה

בר, כי "התנועה לא נתנה לי כל סיפוק". מעולם לא ניסתה להצטרף לתנועה אחרת — הן לא עניינו אותה עוד. דעתה על תנועות הנוער מיגדרת בהחלט: "להצטרף לתנועת נוער, פירושו ללכת לקיבוץ, שאם לא כן, מה התועלת בהעמדת הפנים? אינני יכולה לסבול את הסנובים הרוקדים הורה, שרים שרים ולאחר מכן נשארים בעיר". היא עצמה לא הלך לעולם "קִיבוץ", משום שלעולם לא אסתגל לחיים הללו". אולם טעות היא לחשוב שכנוצאה מכל אלה נורה היא יצור בלתי-מאורגן בהחלט: נשארה עוד מסגרת אחת, היא הולדת בהחלט את השקפותיה החברתיות — הלא היא החברה הסאלוניה. בצורתה המגיבשת, היא יצור חדש, יחסית, בישראל. היא נולדה זמן לא רב לאחר הולדת המדינה. יצור אותה אותם אלפי בניהנוער שממש כנורה הרגישו שלגביהם, עירויים מושבעים, ההצטרפות לתנועת הנוער היא שקר נפשי. הם חיפשו צורה חדשה של התארגנות חברתית, עם כל הנור חיות וללא חתבות אישיות, שבישראל אינן מביאות לבעליהן שכר או כבוד — והתוצאה היתה החברה הסאלונית.

לחיות. לחיות

דעותיה של נורה על הבעיות המעיקות על המדינה ועל הדור שאליה היא שייכת הן פשוטות, אבל כנות. היא, מצידה, יכולה לחיות גם ללא סוציאליזם. "אני סבורה", אמרה, "כי בעצם העובדה שאדם בונה את חייו בצורה מינימלית וישרה הוא תורם את חלקו לחברה כולה. סיסמתי היא — חייה ותן לאחרים לחיות".

לחיות — כפיה של נורה — זהו מושג מוגדר מאד: לל-

אדם רגיל מצוי לו מטרה אחת. נורה ירושלמי: אינה מכי תפקיד בכך — היא רוצה להיות סופרת או עורכת דין, אולם לפעמים מתעורר בה החשק להיות לשחקנית, בעיקר לאחר שיצאה מהצגת סרט איטלקי.

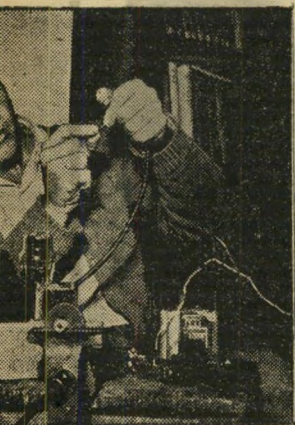
כלי חובות אישיות

החשק להיות סופרת מתעורר בה בשעות אחרות — שעות הבוקר השבתיות, אותן היא מבלה במיטה עד לשעה מאוחרת כשבידיה ספר, ספר מרתק. גיבורה הספרותי ה' נוכחי הוא דני פיסטר מזעקת הקרב — עד לספר הבא.

ועורכת-דין? שאיפה זאת, בה כלולים נאומים חוצבי להבות בפני בית-הדין, מתעוררת בה בשעת הביקור בבית-משפט השלום תל-אביב. כי נורה היא אחת ממאות בני-הנוער תל-אביביים שנתפסו להרגל, החדש יחסית, לבלות את השעות הפנויות שבין השיעורים באולמות בית-המשפט. היתח בחייה גם תקופה בה שאפה להיות פסני-תרנית, פסנתרנית מפורסמת. היא למדה שנים מספר לפרוט על פסנתר ולאחר מכן נסשה את הלימודים. מדוע? היא נרשמה לשעורי באלט, שגם אותם הוניתה לאחר תקופה קצרה — "אינני זוכרת מדוע".

היא היתה גם חברה בתנועת הצופים. תקופה קצרה בל-

עיקביי
אחת
על כת
לעם א
הרואים
הראשו
במשקי
לא ר
דניא
הספר.

השאיפה והנדרה של דניאל
ניון הנדסת-חשמל — אם תנו

מסוגל
כאש
תדרוש
הוגן ל
אל ה
ומשיג

כת
הי
יודע
אותה
ישה
שידי
החדו
היא
גית
חברי
גראמ
האחר
יוס
יו
כשה
בער
בער
העיר
תו
פתיר
מות
הפסי
מוקד
המ
לבר
המוד
יו
לחשו
ובילי
מהור
יצרו
של
שאו
שאו

רומ
יש
כמעט
מספר
טיוול
זה י
הי
חביב
עומד
בשר
מנאו
או
תהיה
שירו
הכתי
וב

"מי יבנה הגליל?" דינאל מוכן לבנות את הגליל אבל ביתיים הוא רוקד עם חבריו לתנועת השומר הצעיר, לפי מנגינות זרות-פופולריות בצירוף מלים מקוריות, בעלות תוכן ציוני-חלוצי. על אף נימה זו נחשב הווי זה של תנועת הנוער לישראלי ביותר בישראל

ד. הסוף.
עיות הגדולות ביותר, המוסלית, לדעתו של דינאל, התנועה, היא בעיית חיסול העדות השונות וגיבושן כזה שונה דינאל משאר חברי תנועות הנוער, קבוצת-הגליות יותר מליצה מאשר מציאות. הצעד ידך להיות חיסול המעברות וישוב העולים החדשים חקלאיים, רצוי בקיצוצים.

דס

אינו מצמצם את הבילוי שלו לתנועה או לבית א אוהב לראות טרט טוב, או לקרוא ספר טוב. הגיבור ההיסטורי החביב עליו ביותר הוא שאול המלך. גיבורי ההיסטוריה הציונית המודרנית: פרופסור חיים ויצמן ובזרר כוב.

דינאל אוהב גם מוסיקה, כי עיקר מוסיקה קלאסית: פשוט אינני מבין את המוסיקה המודרנית ואינני נהנה ממנה. בילדותו הכריחה אותו סבתו ללמוד נגינה ולפרוט על הפסנתר שלה. הוא שונא זאת יותר מכל, הפסיק את לימודי הנגינה ברגע בו עברה משפחתו לצפון תל-אביב.

בדרך כלל מרצה דינאל מ אורח-חיו הנוכחים: "עתה, לאחר שמצאתי את עצמי, לא חסר לי דבר." הוא בטוח גם בעתידו. "אני שונא את האנשים האומרים כי דורנו אינו שווה אף פרוטה, וכי הכל נעשה על ידי הוותיקים. גם אנחנו לעשות הרבה ולתת הרבה, לא רק דם".

דינאל, הרי הוא מוכן לעשות ולתת את כל אשר לנו התנועה לעשות, או לתת. יהיה זה רק תשלום, שיעור לו למצוא את עצמו, לגוף אשר ירים אותו בה העליונה-מצומצמת של חלוצי-המדינה, בונה

נוע, לבלות בחברת ידידים — ולהשתתף בנשפיות. צמח הצטרפה לחברה סאלונית לא מכבר. אין היא נדיוק כיצד קרה הדבר — פשוט, התחילו להזמין מסיבות והיא הפכה לחלק מן החברה. קודם לכן משתתפת בלתי-פעילה במסיבותיו של אחיה, איתן, וידידותיו הפכו את הדירה המרווחת, בת שלושת לאחד ממקומות המיפגש הקבועים. דירה מרווחת עט תנאי בלי-עבור לחברות פעילה בחברה סאלו המסיבות השבועיות נערכות לסירוגין בבתי ה- הצריכים להיות מצויידים גם בכיבוד מתאים, ון חשמלי, ומלאי של תקליטי ריקודים מן האופנה ה, המכתיבה גם את תלבושות הבנות.

זששי הגדול

זששי הוא היום הגדול. אולי לכך התכוונו הרחיים לו את מלאו לחצם למניעת כל צורה של בידור פומבי גופש היחיד של השבוע — אולם עובדה היא כי שבת נהפכות מאית דירות ברובעים האמידים של למועדוני מחול מפוארים.

ה הערב מורכבת בדרך כלל משלושה חלקים: ה- היא שיחות פרטיות ופרטיות-למחצה. בשיחות אלה הרכילות השבועית — מי התחיל ללכת עם מי, מי ללכת עם מי, מי ממשיך ללכת עם מי. החלק השני לאבילה — וגם לשתייה. כאן טועמים לראשונה את נובים של המשקאות החריפים ועשן הסיגריות, כראוי ובברות. עם סיומו של חלק זה מתחילים המחולות, ש ע"י הגראמפון החשמלי.

וחבריה לא המציאו את צורת הבילוי הזאת, ואין אותה לנוער מושחת המחפש דרכים חולנות לגרויים כלל לא. הם העתיקו צורות בילוי חברתי ישר או שכניהם. בהעדר התעוררות מהפכנית או מרדנית צמם מסיבות קוקטייל משלהם, שגם בהן, כמו באלה וגרים, חיבה להופיע בשמלה חזשה, להבדיל בנימוסים מסרטי הקולנוע, בהם קודשו המושגים האומרים מדד לפי מצבו התומרי ומכונית אביו.

לא אילת

פרט לתל-אביב, היא לגבי נורה ארץ לא-נודעת, כמו לגבי יהודי אמריקאי — היא ביקרה פעמים חופה, עוד פחות מזה בירושלים, וזה הכל. אולם בארץ אינם מגרים את דמונה. מסע לאיטליה? ודאי, להיות דבר מעניין. מסע לנגב, לגליל, אינו מושך.

מעריצה את אחיה, איתן — הוא רקדן מצויין כל כך, ל חברותיה במסיבות יום הששי. בעוד שבועיים הוא מתגייס לצבא. נורה עצמה יודעת את אשר היא רוצה ה הצבאי: הצי קוסם לה. "מובן", רטן איתן, "המדים נ בעיניך. חכי עד שתקבלי מחלת ים".

נורה אינה חוששת — היא יודעת כי בין אם תחיל-הרגלים, בצי או בחיל-האוויר, תשמש בשעת הצבאי כפקידה, תבלה את השנתיים שלה ליד שולחן הצבאי.

הייתה בטנדר, החלפת כגוים — ולנשפיה.

גיוני הוא בחור שלי. נורה ירושלמי נסחפת בקצב-הסחינה עם אחיה, איתן. חברתה נלי (משמאל) מתבוננת ברוקדים. החברה הסלונית אליה משתייכות השתיים, הינה מצומצמת ביותר. הווי החברות הסלוניות הוא הבלתי ישראלי ביותר בישראל, מבוסס על חיקוי הנוער האמריקאי.

בת העיר
נורה ירושלמי

העם נאום בין פמי'ס וסדר

נציג ישראל לא היה נוכח בישיבת מועצת המהפכה המצרית שונה כיצד להגיב על חקירת עזה. אולם השבוע קיבלה ישראל דו"ח מלא על התכנית המצרית. צורת הדו"ח סידרה בלתי-רפוסקת של מוקשים, התנק' שיות.

התכנית המצרית היתה ברורה לגמרי. על ידי סידרה ממושכת זו קיווה גמאל עבד-אל-נאסר להחיש את עצמי ישראל, להמריצה לפעולת-עזה שניה. אלא שהפעם יהיו המצרים מוכנים. ברצועה חנונה כרגע שתי חמיכות חזקות של חיל-רגלים, כשני תריסרי טנקים כבדים, גדוד מיוחד שאומן על-ידי קצינים גרמנים, יחידות תותחנים וחבלנים.

כנשק מסייע נוסף עומדת לרשות המצרים הממשלה האמריקאית, ששגרירה הזהיר ה' שבוע את משה שרת רשמית בפני כל פעולות תגמול נוספת. בין ההתקפה המצרית בפטיש והסדן הדיפלומטי האמריקאי, עמדה ישראל במבחן קשה מאד: מבחן שהוכיח מחדש שבלי מדיניות עקבית לחיסול המצק הקיים במרחב, אין שום ערך לפעולת-תגמול בודדה.

את הרגע הזה בחר דוד בן-גוריון כדי להכניס, השבוע, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים כי הוא מקבל על עצמו את האחריות לעזה, בהשחתו את הפעולה למבצע יואב (עשר המכות) בסתו חסיית. ההבדל, אותו לא הזכיר ב. ג.י., לפעולת-יואב היתה מטרה מדינית ברורה. לפעולת-עזה אין — היא היתה פעולה של הסיס-ברירה, של חוסר-פתרון.

מפלגות לבונאדה

למראית עין נדמה היה כי שר-הבטחון לשעבר פנחס לבון ירד כליל מן הכמה הציבורית לאחר התפטרותו. אם כי נימוקי ההתפטרות לא הובאו לידעת הקהל, התיקלה כמונח-מאליה ההנחה שלבון נכשל בתפקידו, כפי שנכשל קודם לכן בתפקיד שר החקלאות.

האחד שלא השלים בשתיקה עם הנחה זאת היה פנחס לבון. השבוע פשטו שמועות בחוגים מדיניים, לפיהן עלול לבון לעשות בימים הקרובים צעד מדיני קיצוני שיגרום נזק רב למפא"י, מפלגתו לשעבר. הפעולה הנגדית של מפלגת השלטון: נסיון לשכנע את השר המתפטר לדחות את תוכניותיו לפחות עד אחרי הבחירות.

אותה של תוכנית

גורל עגום נגזר על כל הדיונים בין מפא"י לציונים הכלליים בשאלות שיטת הבחירות: לאחר מיתני-נפל של אחוזי ההסתמה, שהגדיל עומד להיטתם עליו סופית בשבועות הקר"ב, הונחו עתה במקרה לזמן ארוך גם הבחירות האיווריות.

הקיר שאליה התנסה התוכנית היה צפוי מראש: בעוד שמפא"י דרשה שתיחום אזור רי הבחירה ייעשה בידי בית-הדין העליון, מתוך הנחה כי כל חלוקה עשויה להעניק לה במצב הקיים את היתרון הנכסף, דרשו הציונים הכלליים חלוקת-שלל איזורית מוס' כמת על שתי המפלגות. שתינת להם לפחות סיכוי להגיע לרוב בעתיד הקרוב. בין שתי השאיפות לא יכלה, כמובן, להימצא פשרה.

משק הבטחה והגשמה

אם בשנה שעברה שפע שרה-אוצר לוי אשכול הבטחות חייכויות להחזיר את כספי המקדמה, שנגבתה מיד משלמי המסים כאמי צעירותם לחיסול האבטלה, תוך שלוש שנים — הרי השנה הזו הוכיח כי הביטחוניות שחת בעיניו פחות מקליפת השום, (ירק שחזרו יקר למדי בישראל): 9 מיליון הל"י, שהוצאו בעיקר מכיס השכירים, הפכו על פי הוראת האוצר השבוע למילון-חובה חדש ל-25 שנה.

פיצוי מפורק למשלמי המסים: בין מה יזיקי איגרות המילתה החדש תיערך הגרלה

שנתית נושא-פרס-יענק, שחסייע לבסס עוד יותר את הפסיכולוגיה הישראלית הנפוצה: לעבוד לא כדאי, האוצר יקח את הכל — מוטב לחכות בחיבוק ידיים לזכייה הגדולה.

חינוך בולשת חינוכית

מפא"י לא היתה היחידה שנדהמה מתוצאת הבחירות להסתדרות המורים (העולם הזה 911). לא פחות מכך התרגש משרד החינוך-התרבות, שמספר ומצביעים בעד רשימת הקומוניסטים וההימנו: בעוד שהיה ידוע לו רק על מורים בודדים שהם חברים רשומים במק"י, הוכיחה ההצבעה שנהנה לרשימה 235 קולות כי מספר חברי המפלגה בשורות המורים גדול הרבה יותר, אולם חברות נשמרת בסוד בגלל חשש מוצרז מפני פיסורים.

השבוע החל משרד-החינוך בהכנות מקיפות לפעולות בילוש רחבות כדי לגלות את זהות המצביעים. יש להניח שמורים מסוימים לא ימצאו עבודה במקצועם בשנה הבאה.

חיפה כל אנשי חושי

לאחר ששלום מחרו, שלום טיאנו וחומאס חיינו סולקו מחוד העובדים של עיריית חיפה וממפא"י גם יחד, משום שהכריזו כי טובת העובדים קודמת לגביהם להוראות המפלגה — קראו יושב-ראש מועצת פועלי חיפה יוסף אלמוגי ומזכיר הסתדרות הפקרים דים אברהם כהנא לאסיפה דחופה של תא הפקידים המפא"י בערייה כדי ללכוד את השורות מחדש. מ-340 חברי התא הולמנו רק 200, שנבחרו בקפדנות, כדי למנוע השתתפות של תומכי המורדים.

אולם ה-140 שלא הוזמנו באו בכל זאת, ובתוכם גם חברי-ההועד-לשעבר, שלא הכירו בסילוקם. הנסיון למנוע בכוח, בעזרת חילי מחץ של סלונקאי הנמל, את כניסתם למרדון המפלגה, מקום כינוס התא, לא הצליח. עם זאת לא יכול היה אברהם כהנא להשלים עם כך, ששלום מחרו ישא נאום-שמחון לסדרהיום בפני הכנס — הוא התנפל עליו והתחיל להכותו, דבר שגרר אחריו את מחאותיהם הפעילות של רוב המשתתפים.

כשלון חדש זה המתיים בנסיגה — אברהם כהנא סבר כי משנה מקום משנה מזל, העביר את האסיפה לביתנו — אולם ההס' חדרות שממול המועדון. אבל את הכביש חצו, יחד עם עסקני מפא"י הנסוגים, רק 30 מכל אנשי חושי. השאר החליטו להעזיז להישאר, להפגין בכך תמיכה אילמת (ומסר) ג'ת. במורדים. נראה היה, שהסדק בחומת השלטון הבלתי-מעורר של מפא"י בחיפה מתרחב והולך — בעזרתה הפעילה של מפא"י.

חגיגות היו זמנים

יום מצעד הבריגדה הוכיח כי קשריהם של החיילים ממלחמות העולם לחבריהם ליחידה אמיצים אולי עוד הרבה יותר מאשר קשרי-אחר-השירות של חיילי צה"ל: השמות החדשים מתוך לגבול הארץ הולידה רצית מסוגרת ואמיצה, שפעמה לא פג גם לאחר עשר שנים ויותר.

לאחר טפיחות הדדיות על השכם וסיפורי זכרונות לאירספור, הסתדרו אלפי החיילים לשעבר לפי יחידותיהם, החל מנהגי הפרידות הגאליפולאיים עד ליחידת צה"ל למצדה, אותו הובילה תזמורת גערים חפאית בניצוח ילדה בת תשע שהתאמצה מאד שלא להפיל את מטה הניצוח הכבד.

לאחר שעה וחצי של צעידה, כשהתפזרו היחידות שוב, נאלצו עשרות שוטרים להגן בתוקף על במת המזומנים המסוכנת, אליה הסתערו מאות חיילים בתקווה ללחוץ את ידו של סארגנט דוד גרין מהגדוד העברי, הידוע יותר כשר-הבטחון, שעיניו מלאו דמעות. אחר מתוך השורה צעק לעומתו: "מה אתה עושה שם על הכמה? מקומך אתנו!"

1. האם הנך בגיל בין 17 ל-25 שנה?
2. האם כושרך הגופני משביע רצון?
3. בדאוהך אפוס באויר האם מתעוררת בך השאיפה לטוס?

אם תשובותיך לשלוש השאלות הן חיוביות, יתכן וגם אתה מוכשר להמנות בין אנשי צוותות האויר של חיל האויר.

התוכל לקבל לידך אחד מכלי הטיס המשוכללים והיקרים של החיל? התוכל לעמוד בלחץ הכרוך בלימוד הטיס?

על שאלות אלה לא תוכל להשיב עתה. ישיבו עליהן בוחניו ורופאיו של חיל האויר, לאחר שתביע את רצונך להתקבל לאחד מקורסי צוות האויר של בית הספר לטיסה.

בינתיים פנה אל נציג חיל האויר בלשכת הגיוס הקרובה למקום מגוריך, ממנו תוכל לקבל פטים מלאים על האפשרויות הנפ' תחתונות בפניך כאדם העתיד ללמוד את חיפה במקצועות המאה העשרים — הטיס.

ימי הקבלה של נציג חיל האויר בלשכות הגיוס:
יום א' לשכת הגיוס סת בין השעות 8.00-13.00
יום ב' לשכת הגיוס חיפה 8.00-13.00
יום ג' י' — לשכת הגיוס יפו-ת"א 8.00-13.00
יום ה' — לשכת הגיוס ירושלים 8.00-13.00
יום ו' — רחובות (אחת לשבועיים) 9.30-13.00

1. ואולי
תזכרה!

כרטיסי זכיה להשיג במוסדות
הועד למען החייל.

צינקוגרפיה

רינדזונסקי

מברכת

את

מערכת

העולם הזה

במלאת

חמש

שנים

לקיומה

לכל קוראי העולם הזה
וזכר ירדנינו וזקנותינו

חג שמחה

צינקוגרפיה

רינדזונסקי

רחוב הקישון 6, ת"א

טלפון 66546

הבכר

מה הוא אומר

מה הבטחון והסודיות אשר נותן הבנק לנו?

ואף אתה אמור לו בהלכות חכמים המנהלים עסקיהם

עם הבנק הותיק והגדול במדינה.

רשע

מה הוא אומר

מה הזהירות הזאת לכם!

לכם ולא לו, ולפי שהוציא את עצמו מה הכלל

ולא הפקיד בספו בבנק - סופו שהפסיד ממזנו.

תם

מה הוא אומר

מה זאת - חסכון!

ואמרת אליו בקומץ יד חוסך ארץ

פרוטה לפרוטה המצטרפות להון רב.

ישאינו

ידע לשאול

את פתח לו - השבון חסכת

באחד מסניפי

בנק לאומי לישראל
בע"מ

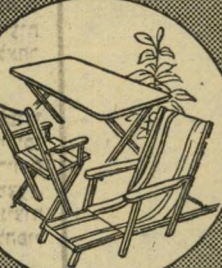
מצאת ענג, מצאת טוב!

ענג

ענג

הרהיטים המתקלים של "ענג" מיוצרים מהחמרים המעולים ביותר.
המודלים המתוכננים של "ענג" מעניקים לרהיטים חוזק, קלות ונוי.
בקנותך רהיטי מרפסת ורהיטי ילדים שים לב לסמל "ענג".

מתנדבים הפתיל שכבה

ישנו סוג של בנרדאם, הדומים לערימות של חציר: הם משתלבים, דועכים תוך שעה קלה. החייל החזק משה טורצקי (57) היה דומה יותר לפתיל: להבת ההתנדבות בערה בו בקצב אחיד, בימי מלחמה ושלום. עוד לפני שלושים שנה, לאחר עלותו לארץ לניה, היה משה פעיל בהגנה. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, היה בין ראשוני המהנדבים לצבא הבריטי, יחד עם בנו הבכור, הגיע לדרגת רב-טוראי, למרות גילו הקשיש (42) ובריאותו המעורערת. בעת מלחמת העצמאות נראו פניו הממושקפים, חרושי הקמטים בין אנשי חטיבת השרון, שפרצה ללוד ורמלה.

יש לו דם ו"א" אמרו עליו חבריו בצבא.

מתנדב פורצקי היה לו דם

ובאמת היה לו דם בכל המובנים: עוד לאחר שחרורו מן הצבא הבריטי ייסד משה אגודת תורמים, תרם מדמו 28 פעמים, קיבל מדליית הזהב.

רופאיו נזפו בו על פעילותו נתקלו בתשובה חייכנית: "אל תדאגו, לא אמות במיטה. אמות על משמרת, כמו חייל".

השבוע נתקיימה נבואתו של משה פורצקי: הוא לבש מדי חאקי, יצא להשתתף במצעד ההתנדבות בתל-אביב, לא חזר. משה מת מהתקפת לב בצל הדגלים האהובים עליו, לקול התזמורת הצבאית, כחייל.

דת

התקפת בירור

השבוע התכונן צעיר חיוור פנים, בעל משקל ירוד ביותר (41 קילו) לפתוח בהתקפת מחץ על משמיעיו: הצייר משה ברק, שהפסיק את צימו, עמד להגיש תביעה אזהרה וקובלנה פלילית נגד עורך מעריב, ד"ר עזריאל קרליבך, להאשים אותו בפרסום מאמר, שהכיל מספר רב של דיבות.

ברק אף בחר בנציג משפטי מתאים: עורך דין חפאי אלימלך (משפט מרתה) דוידסקי, קבע למשפט שתי מטרות: להתקין את קרליבך, ולברר, זו הפעם הראשונה ביש ראל, את בעיית חוק-הנשואין המפגר על כמה משפטיים. הוא היה בטוח כי ישנו את המטרה השנייה: "הרי גם משפט קסטנר-גריןולד שמש כנה מצויינת לבירור בעיות בעלות חשיבות לאומית".

הצטאטא החדש

מטאטא חדש מטאטא היטב — את אמר תותו של פתגם נושן זה רצה להוכיח הרב הראשי הספרדי החדש יצחק נסים. בעצם השבוע בו הוכתר לתפקידו החדש התערב הרב נסים, הפעיל את כל כוח השפעתו

עתונות

מלחמה טלפונית

ד"ר פרידריך רייכנשטיין, בעל היומון ידיעות היום בשפה הגרמנית, היה בטוח כי שביחת עובדיו, שאת שכרם סירב להעלות, לא תפגע בו ביותר. את עיתונו, המבוסס ברובו על תרגומים, אמר להוציא לפי שעה בכוחות עצמו.

אך עובדיו, שלמדו משהו על שיטות ניהול שביחה מחבריהם הלונדוניים, הפרו את ביצועו של רעיון זה: מיד לאחר הכרות השביתה נחסם הקו הטלפוני היחיד של ידיעות היום על ידי עיתונאים מכל המערכות ששאלו ללא הרף: "מה שלומך?", "מנעו על ידי כך את אספקת הידיעות למערכת המושבתת".

בחצות הלילה נכנע רייכנשטיין, הודיע על הסכמתו להיכנס למשאומתן עם העובדים.

מעילוח

לב זהב

טענתו של קורטו הספרדי, כובש מכסיקו במאה ה-16, כי הוא חולה במחלת לב אנושה שרק הזהב יכול לרפאה, חזרה והרפיצה השבוע בבית-המשפט המחוזי התל-אביבי בגילגול חריש. סניגורו של פקיד משרד-הפיקוח שלמה פורת, שנמצא אשם בקבלת עשרת אלפים לירות תמורת הוצאת רשיונות ייבוא מחוץ לגדר החוק, טען בחום: "שולחי חולה במחלת לב, ומצבו אינו מאפשר לו לשבת בבית-הסוהר".

אולם את השופט מקס קנת עניינה כנראה יותר בריאות המדינה. פסק הוא: "לא אוכל להתחשב הפעם במצב בריאותי... המדינה נתנה אמון בפקידה ופורת מעל באמון זה". חולה-הלב יצטרך לבלות שלוש שנים בבית-הסוהר, להחזיר 5000 ל"י לאוצר המדינה — מה שעלול להביא לו שברון לב חמור עוד יותר.

משפט

עזרה בלתי-צפויה

העבריינים הישראליים קיבלו, השבוע, עזרה ממקור בלתי-צפוי. המשפטנים הישראליים, שנאבקו על העלאת שכרם (העונם הזה 910), החליטו שלא לעבוד שעות נוספות בלי תשלום נוסף.

התוצאה היתה מדהימה: שבעה עבריינים, שהובאו בפני שופטים תל-אביביים, ידעו על ההחלטה, השיבו "לא!" נמרץ. כאשר נשאלו אם הם מודים באשמה, השופטים פנו לעבר ספסלי התובעים, כדי לבקשם להביא עדים, מצאו אותם ריקים. הם הנידו בראש שיהם במרירות, שיחררו את כל השבעה — מחוסר הוכחות.

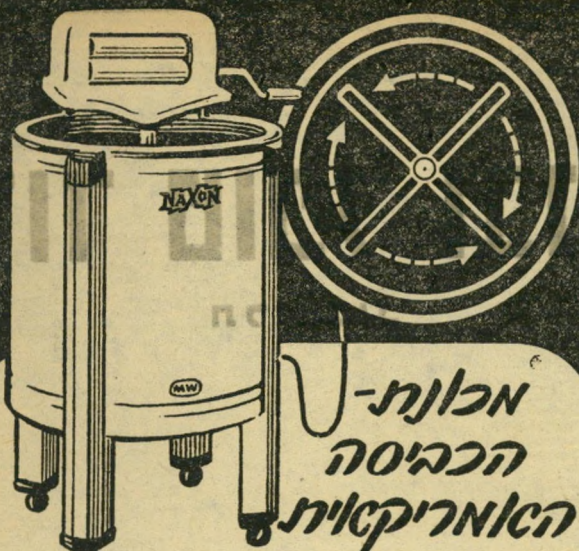
תחבורה

QUO VADIS?

אלפי נוסעים תל-אביביים הופתעו השבוע, כאשר פנו אליהם אנשים קשישים חבושי כובעי-נהגים, בשאלה דומה לזו שהוצגה לישו הנוצרי על-ידי סטרוס הקדוש: "לאן פנו? מועדות, אדוני? ומנין אתה בא?"

השואלים היו עשרים מובטלים, שקיבלו עבודה זמנית במשרד-התחבורה לרגל תגי הפסח. העבודה: עריכת משאל מקיף על נסיעותיהם הקבועות, או המקריות של אזרחי תל-אביב, כדי לאפשר הצבה יעילה של אוטובוסים לקוים השונים. לחברות התחבורה, עורכות המשאל, היה יסוד לקחת לתוצאות תובנות: משאל דומה, ראשון מסוגו, שנערך לפני זמן מה בחולון, כבר הבא לחלוקה משיבת-רצון של אוטובוסים, גרם להקמת קו חדש: חולון-צפת-תל-אביב.

נוסף על המקרה הקודם בו התערב: ניתוח גווייתו של הנער אהרון בושריאן (העולם הזה 910).

מכונות הכביסה האמריקאיות

נקסטון

לכביסה משפחתית גדולה — לבעלי תקציב מצומצם. מנקה לפי השיטה היעילה בעולם של ערבול.

מרחיחה ומכבסת תוך כמה דקות

מחירה - 285 ל"י בלבד (כולל מ"מ)

להשיגה רק במקומות הכאים:

שלומקוביץ יוסף, רח' אלנבי 107 חנות חשמל	תל אביב:
רדיו "ארו" בע"מ, רח' הרצל 57	חיפה:
בימ"ס "לילינג", רח' הבנקים 13	נתניה:
"אמזיה" אברמוביץ, רחוב הרצל 21	פתח תקוה:
ונקרט שלמה, רח' חובבי ציון 29	רחובות:
זילברבאום, רח' חיים עומר	ראשון לציון:
אחים חלק, רח' הרצל 161, ע"י אור	רמת גן:
שלינגבאום משה	דוד:
"אילת" כרמלי ש, רח' ביאליק 4	רמלה:
"אלקטרו לוד"	חולון:
רוזנגרטן את מלך, רח' הרצל 88	הרצליה:
גרונבאום זאב, שד' הרצל 41	כפר סבא:
כץ שמואל, רח' שנקר 51	אשקלון:
קפלן אלכסנדר, חנות חשמל, סוקולוב 26	באר שבע:
אדמוני פנחס, חנות חשמל	
לבנון, חנות חשמל מרכז מסחרי חדש 10	
רח' 14	

מיוצרת בישראל לפי פטנטים אמריקאיים ע"י מ. ו. בע"מ מפעלי מתכת

סל-איריאלי

VENTURA

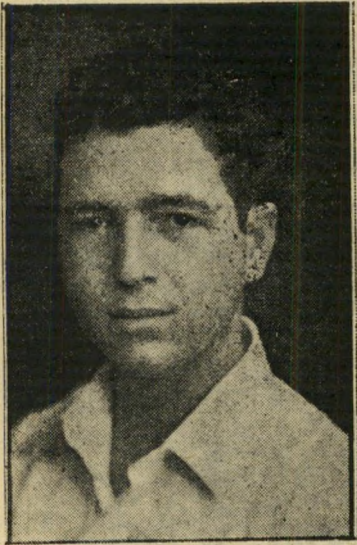
לגברים נשים וילדים

ונטורה

VENTURA

— בעיקר בגלל אחד מבני המשפחה, עזר תמאן אברמון, שלא הסתיר את אהדתו למק"י.

השייך, שהוא חבר-כנסת בחסד מפא"י, הפציר במשפחה להשפיע על הבן הסורר, אולם כשנתקל בסירוב החליט לשתח את אישיותו. השיחה התלה בחלקלקות, הסתיימה בביטויים שאין הגיר טובלם. בכל זאת החליט עותמאן להעלותם על הגיר, פירסם את

חלל-שרב איזנברג
ע"ט, ע"ט על הרי"ט...

הפרשה ביומון הקומוניסטי הערבי אל-איתי' חאד, עורר סערות רוחות בכפר השלום.

פארס חמדאן החליט כי מוסב להימנע מביקור בכפר עד יעבור זעם, פעל בינהיים מאחורי הקלעים. השבוע נשא פעלו פרי: לאחר לחץ חרמשמעי שהפעילו נכבדי הכפר על משפחת אברמון, נאלץ עותמאן הצעיר לפרסם הכחשה ביומון מפא"י בשפה הערבית, אל-יטס. חמדאן יכול היה לחזור לכפרו בית, אל-יטס. חמדאן יכול היה לחזור לכפרו

פשעים

ניקוי יסודי

לדעת רבים ממכריו של יוסף מורחי דשחר' חר, תושב כפר שלום, קיים ידידו אליהו בצלאל, שוטר לשעבר, ידידות עמוקה עם אשתו של מורחי, שרה. אולם מורחי לא חשד במאומה, על כל פנים עד ליום בו יצא על המושב האחורי של האופנוע השייך לבצלאל לטיול לכפר הערבי דלית אל-כרמל. בנקודה נידתת על פני הכרמל עצר בצלאל את האופנוע על מנת להניח לו להצטנן, הש' תמש בהזדמנות לניקוי אקדוחו שהפליט ירייה, קרע את עור זרועו של מורחי. רק לאחר ששכנים הביאו אל אוזניו את שמע היחסים בין אשתו לבצלאל, קשר מורחי את העובדות אחת לאחת, הבין כי בשעת המסע אירע משהו חמור מתאונה מקרית. לאחר חלוקת מנת מכות נאמנות לאשתו הבוגדנית גנה אל בית-הדין.

במקום בבלות בחברת אהובתו הבלתי-חוקית, יבלה עתה בצלאל ארבע שנים בכלא.

התחתית הכפולה

בראשית המאה היתה המזודה בעלת התחתית הכפולה אמצעי נוח בידי מהפכני כל האומות להעברת חומר תעמולה אסור. במל' חמות העולם שימשה אמצאה זאת דרך פרימיטיבית להכרחת מסמכי ריגול. בישראל 1955 נמצא לאמצעי נוסף זה שימוש חדש: מחלק-החלב התל-אביבי אהרן סלישר הכניס

הארץ

יום עבודה של 42 שעות לפקחים, במקום 47 שעות (מעריב).
רפאל אירום, תל-אביב
אינו כולל הפסקות לשתית תה.
צעירים אלה לא הסתפקו בבעילור תם (הצופה).
שלמה סוקסלי, תל-אביב
הבוגל-המודח? !

אסונות

שרב בצפת

אורי פינקרפלד, חבר הנהגת השומר-הצעיר, תיכנן את המסע באופן מדויק, כפי שהיה רגיל בפלמ"ח. 230 אנשי, בני 16 עד 18, הגיעו במכוניות למפעל הסוספטים, שם נפסק כביש-האספלט ומתחילה דרך-העפר המובילה למעלה-העקרים. הקבוצה לא ניצלה דרך רגילה זו, ביקשה לחזור לעומק הנוף המקסים, כאלפי בני-נוער אחרים שטיילו אותה שעה בנבג, כמו בכל שנה בעונת מסח. הם ירדו לוואי פוקרה דרך נקב-אלי-אהוד (הנקרא כך בפי הערבים מפני שבו פרץ הפלמ"ח בטיוליו לערבה), מול ההר החלקי, בעל הפיסגה החלקלקה המיוחדת במינה. משם רצו להמשיך בדרכם ורך המכתש הקטן לכביש סדום, מקום בו חיכו המכוניות לבואם.

כושר קרבי א'. בעין פוקרה, מעין בין הסלעים, נחו הצעירים בצל הצאלים היפים, מילאו את מימיותיהם, המשיכו בדרך לאחד המקומות היפים ביותר בערבה: ה' מכתש הקטן. אולם עוד לפני שהספיקו להזין את עיניהם בקירות הסגנוניים היורדים בנויח תלולה אל התחתית המכתש, לבשו השמיים צבע אפרפר. אורי ידע: השרב תקף. על האנשים לפרוץ מיד מתוך המכתש הסגור והמחנקי. אחרי התיעצות קצרה הוחלט: לפרוץ לכבש סדום, בדרך הקצרה ביותר — דרך הצוקים. היתה זאת החלטה נכונה.

היא לא נראתה כך לעתונאים ליד שול' חנות-הכתיבה, שלא השתתפו מעולם במסע נגבי, אינם יודעים מה חייבים להיות שיקוליו של מפקד-מסע שעה שהשרב הגורא מצליף על ראשי אנשיו. הם ידעו רק את ההמשך: הבנות כשלו בעליה, הנערים עזרו לשאת את תרמיליהן.

אחד מהם, שחזר פעמיים על מיבצע זה, היה דויד איזנברג (17), בן שרברב תל-אביב, שיצא לפני המסע לעבוד בקיבוץ כדי להרויח את 25 הל"י שהיו דרושות לציוה. היה זה מסעו האחרון לפני כניסתו לנח"ל, אחרי שכבר עבר את הבדיקות הר' מואיות ונמצא בעל כושר קרבי א'.

דויד, צעיר חסון (80 ק"ג) וגבוה (1.80 מ'), שרצה להיות מהנדס בקיבוץ, צנח ארצה באופן פתאומי. חבריו חשבו שהתעלף. יונת' דואר שיצאה לדרך לבאר-שבע, להועיק עורה, נטרפה על-ידי עיט לעיני המטיילים הנדהמים. במקומה עלו על הצוק שני סירים, שהועיקו עורה מסדום ובאר-שבע.

היא היתה מיותרת: אחרי ארבע שעות של חוסר-הכרה נפח דויד איזנברג את נשמתו.

נפט

הכוב השחור

טרם עברו חודשים מאז התחרו כיניהן כל כותרות העיתונים במדינה על גודל האותיות שיבשרו את הידיעה המרעיש: בקידוח של חברת סונטאק בזכרון יעקב נתגלו סימנים מובהקים כי במקום היה נפט. התקוות ליכלבו בלב כל ישראלי, ובמיוחד בגאומי של שר-הפיתוח ד"ר דב יוסף.

השבוע נשאר על אדמת הגורן הזכרון יעקב, בו נערך הקידוח המרעיש, רק הגנול הגבוה: שאר מחקני החברה הוצאו מן המקום, הועברו לקידוחי נסיון אחרים במס' רק, לאחר שאפסה כל הקוה לגלות נפט זכרונ. עיתונאי שניסה השבוע לצלצל למ' קום הקידוח, קיבל מפי הטלפוניסטית במש' רד-דואר תשובה קצרה ויבשה: "מצטערת. המספר בוטל".

סיעות

הדרד בחורה

שייך פארס חמדאן, העוסף את קומתי הנמוכה בחליסה כהה מארג משובח ואת ראשו הסגלגל בתרבוש, לא הצטיין בספור לאריות רבה בכפר מגוריו בקעה-אל-גרבייה: הוא בא בריב לא רק עם רבות מן המשפחות הנמנות על מתנגדיו המושבעים, אלא אף עם משפחה מקורבת אליו, משפחת אברמון

• הנקרא לרוב בסעות "הור ההר".

דוד טופל ובניו

תל-אביב

מברכים את

מערכת "העולם הזה"

במלאת לה חמש שנים.

ומאחלים לקוראיה
ולכל בית ישראל
ח ג ש מ ח

דוד טופל ובניו

סוכנות להפצת עיתונים וספרים

רחוב אחד העם 24. תל-אביב

במדינה

תחתית כזאת לכלי המדידה שלו, כדי לחסוך חלק מן החלב שעליו למסור ללקוחותיו.

המהפכנים שנתפסו בשעתו עם מוזרות כפולות תחתית נידונו בדרך כלל לגירוש לסיביר. פליישר יצא בעונש פעוט הרבה יותר: קנס של 150 ל"י, סכום שנאגר בלי ספק במשך חודשים אחדים של חסכון חלב חדיש זה.

דרכי חיים

חותנת בידה

כאשר נשא יוסף מהרשק, לפני שבע שנים, את בת ניריורק, הדא פריטמן, קיבל נדוניה מוזרה ביותר: הדא הסכימה להינשא לו רק בתנאי שאימה החולה תגור איתם יחד.

החודש בחל יוסף בנדוניה החיה. הוא פנה לבית המשפט המחוזי התל אביבי, טען כי החותנת ממרת את חייו. בית הדין, שהיה מורכב רובו ככולו מגברים, גילה אהדה לגבר הסובל, הוציא צו פינוי זמני נגד החותנת.

אולם הנדוניה החיה לא נכנעה. היא ובתה הגישו תביעה נגד הצו, טענו כי יוסף ניסה לחנוק את אשתו, השליך את החותנת אבל מדרגות הבית. הפעם נכמרו רחמיו של שופט יוסף זוהר על הגשים: צו הפינוי בוטל, עד לבידור סופי של הפרשה.

הבידור לא נערך מעולם, השלישייה המסי תכסכת קיבלה, השבוע, את הצעתו של שופט יוסף למ, הגיעה לפשרה: החותנת תעזוב את הבית בראשית חודש מאי, ואילו

קולנוע

סרטים

ללא ויתורים

הקולנוע הברזילאי שלח לישראל בשבוע שעבר את סנוניתו הבינלאומית הראשונה: **בערבות בראזיל**, סרט על אודות ה"קאנגאסרוס", שודדים אכזרים אשר פשטו, לפני שנים לא רבות, על פני צפונה של בראזיל, בזון, חמסו, רצחו ואנסו.

במאיית סרטיאי לימה בארטו, שזה סרטו הראשון, הרבה בפעלולים, צילומי זווית ותמונות גוף מסוגנות כדי לספר את הספיר המשוש הבא: כאשר חוטפת (למען הכופר) הכנופיה את מורת הכפר אוליביה (מאריס פרדו), מתגלע ריב בין מסקר-כנופיה "קא פייטן" גלידו (מילטון ריביירו) לבין סגנו תיאודורו (אלברטו רוסל), ריב המסתיים כמותם של השניים.

למרות תכנו, למרות אכזריותו, אין בער' בות בראזיל סרט הרפתקות רגיל, בעל מתח מערבי-פרוע, אינו עושה ויתורים לטעם ההמור, גם, סרט זכה להצלחה (בישראל) שהוא ראוי לה בהחלט.

יומן החדשות

גם קירק בין הגמפיקים

האופנה האחרונה בתוליכוד: שחקנים הופכים מפיקים ובמאים. האחרון: קירק דאגלס, שחתם על חוזה עם יונייטד ארטיסטס, יפיק בשותפות עם ויליאם שור סרט מערב פרוץ בו יופיע בתפקיד הראשי — קירק דאגלס.

שבוע לפני כן גודע כי הנרי פונדה גם הוא הקים חברת סר' קה עצמאית, יסריט תוך שלוש השנים הבאות ששה סרטים. רוברט (כל אנשי המלך) רוס פירסם זה עתה את ה"רשימה המלאה של שחקנים שיופיעו באלכסנדר הגדול. רוברט (הגלימה) ברטון יהיה המלך המוקדוני, דניאל דאר' ייה תהיה אולימפיאס, אם ה"כובש בעוד שקלייר (אורות הבמה) בלום חשחק בתפקיד אשתו בארטינה. אחרים בסרט: בארי ג'ונס כאריסטו, הפילר' סוף, מאריסה דה לזה, שח' קנית ספרדית, בדמות אולי' מפאס, אשתו השניה של פ' לים, אבי אלכסנדר.

סרט צרפתי צבעוני ה"דש, בהשתתפות הבדחן פ'ר' נאנדל, מתאר את הרפתקותיו הנודעות של עלי בבה זאד' בעים השוודים. החידוש ה"מעניין: לצידו של פרנאנדל משחקת רקדנית-הבטן המצרית הנודעת סאמיה גמאל. הסרט כון במיוחד לשחקי המרחב, והתרגום הערבי הודפס בגוף רוב ההעתקים.

הידיעה הסנסציונית ב" יותר מאז נתפרסם (בפאריס) הנוסח המלא של הרומאן ל' דוד הרברט לורנס: דניאל דא' רייה תעצב את דמותה של ליידי צ'ארטלי, אשתו של סופר מפורסם, המוצאת לה מאהב — שומר יער-בעלה.

בקצרה

הגבעה: — הסרט הישראלי הראשון שאפשר לראותו מבלי לקבל בחילה. אריה לביא, יצחק שילה, ולמן לביוש. אולם מעל לכולם: במיו של תורולד דיקינסון. חופי הכרך. אליה קאזאן מוליך את מארלון בראנדו בסימטאות שאצל הגמל, באחד הסרטים המרתקים של העונה.

העולם הזה
נחלת
הגבעה
חופי הכרך
בערבות בראזיל

הגבעה
חופי הכרך
בערבות בראזיל

דפוס ישראל בע"מ

חל'אביב

סברך את מערכת
העולם הזה
במלאה לה חמש שנים

ולכל לקוחותיו וידידיו איחולים
לבביים לחג החרות חשט'ו

דפוס ישראל בע"מ

ליד גשר רידינג
צפון חל'אביב

לחג - סיגריה אכספארט

אחיש כליט בעל

הג'יעו

מכונות כתיבה פורטבל ומשרדיות,

עבריות ולועזיות 13 ו-18"

עם טכנולוג אטומטי ושולים
אטומטיים ZETA

ההספקה מהמחם, המכירה בלירות ישראליות.

תימן

רוח הזמן

לפני חמש שנים עוד היתה תימן ארץ מיס' תורית, סגורה ומסוגרת בסני זרים. אפילו עתונאי ערבי שהיה מצליח לבקר בה, ראה במעשהו הישג עולמי. עד אשר קם בן-דודו של האימאם (כיהן דת) יחיא, הרג את האימאם, העניק לעצמו התואר "אחמד הראשון", אימאם תימן, שלם בכיסה בארץ הפוריה הגדולה פי חשע מישראל, עולה עליה פי שתיים באוכלוסייתה.

בארבע השנים האחרונות התקדמה תימן בדרך התרבות המערבית. האימאם רכש מסוס, התקין קירור חשמלי בארמונו, נתן ראינות לכמה עתונאים; קיבל את פני סאלח סאלם, שרהתעמולה המעופף של ההפיכה המצרית. בכל דבר. במדינה הררית-מחברית, שימשה מצרים גר לעיני המושלים.

השבוע הגיעה ההתפעלות התימנית מן השיטות המצריות לשא חוש; סיף-אל-איסלאם עבדאללה, אחיו של האימאם אחמד

שגריר בירור ואשתו
הפנים מסתירות, המסיכה מגלה

בעל הזקן הפטריארכלי, סילק את אחיו מן השלטון, תפס את מקומו כאימאם. אלא ש- במקום להודיע כי התגבר על אחיו באחד מן הסיכסוכים הפיאודליים המקובלים בחלק זה של היבשת הערבית, מסר הודעה רבת-רושם לעמונות העולמית, בה הסביר כי מה שקרה בתימן היתה "הפיכה צבאית", בהתאם לרוח הזמן.

פחרות

אשה בהיכל

● חאמיד אללה, עורכת עיתון פאקיסטאני, היתה האשה הראשונה שהורשתה לנאום מעל במת מבצר הקנאות והשמרנות המוסלמית, אוניברסיטת אל-אזהאר בקאהיר. על ידי כך גשברה בשבוע שעבר מסורת של אלף שנות קיום המוסל ללא דריסת רגל נשים.

● בעיית יורשו של גדול עשירי העולם, מנהיג הכת הישמעאלית בדת המוסלמית אגא חאן חזרה ועלתה לכותרות העיתונות הערבית: מסתבר כי גם לאחר ימכלו ה-75 אין אגא ממחר להחליט על הענקת הירושה לבנו עלי, בעלה-לשעבר של ריטה הייזרת ומחזר רהיבהה של ג'ין טריני, בטענה כי "סרם בא הזמן להחליט בשאלה זאת". בינתיים חזר אגא ועלה על המאזניים ביום הולדתו, נשקל כמקובל לעומת המתנות יקרות הערך ששלחו מיליוני מאמיניו, נאלץ מייד לאחר רדתו לשלם סכום בן ארבע ספרות לפי דרישת השלטונות המצריים שלא פטרו את הפלאטינה המלכותית ממכס.

● התחרות-לעית נשקפת להדרים הישראליים מצד יוצאי הדרים במדינות המרחב: בלבנון הוכפל השנה ייצוא הדרים, ואפילו לוב החלה בייצוא הדר בקנה מידה מסחרי. הסיכון העיקרי: תוספת נרחבת של מטעים שיתחילו להניב פרי בשנים הבאות, ומכירת הפרי במחיר ירוד, שיחאסר עליו מחירה הנמוך של העבודה.

מסוקי השבוע

שר-האוצר לוי אשכול, במאמר פולמוס ב-דור: "השומר הצעיר היה במשך כמה שנים במצבו של אותו רבי שמצד זה שבת ומצד זה שבת — והוא נוסע באמצע."

הסופר שמואל יוסף עגנון, בראיון שהתפרסם ביואיש כרוניקל הלונדוני: "בעצם הכנסתה של הדת לתוך מסגרת של התארגנות פוליטית כבר יש משום הודאה כי משהו אינו כשורה עם הדת."

קורין קאלוזה, כוכבת הקולנוע הצרפתי על תלבשתה בסרט ובכן, זוהי פאריס: "אילו היה המחשוף נמוך בסנטימטר אחד נוסף, היה עלינו לצלם את הסרט באיטליה."

לצה-ל. נייר מואלם

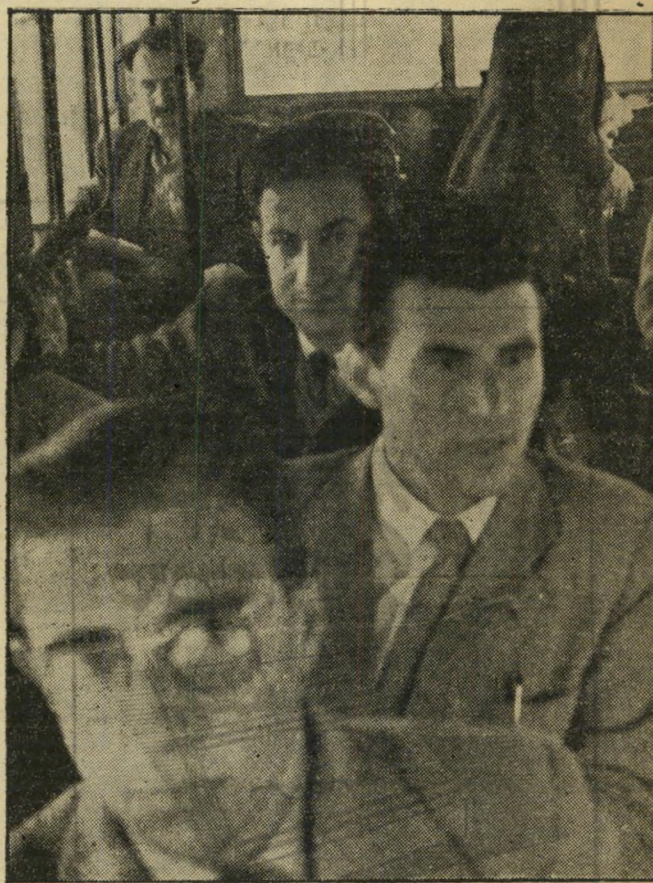
יושבי-הראש האמריקאי של הוועד למען הייל פרד מונסון, שוכה בשעתו לכינוי "האבא של נכי המלחמה", פנה בקריאה ליהודי אמריקה לתרום חומרים הנחוצים לציוויו של צה"ל, ובתוכם, בין השאר, כדורי פינג-פונג, מכשירי עזר למטבח, כפיות לעזר

ישיב חיה
HAIFA CURIER

בלי שום סיבה

המורחה הראשונה של השבוע, תמר איינשטיין שחומת השוער, נמנית על אותם האנשים שאינם סבורים כי הארץ גדולה כל כך, עד כי אין אפשרות לנצל את השבת לטיול נעים, אפילו אם עדיף לסיום את העבודה ביום ששי אחר-הצהריים ולחזור ביום א'. דבר זה מתאפשר, על ידי השרות המצויין של הישיר, שמחירו עממי בהחלט, אולם אין הוא גורע דבר מטיב השירות ומהירותו: בלי דחכות בתור ובלי להתעכב בדרך יכול אדם לצאת מביתו ודחיות בעבור פחות משעתיים בעיר אחרת.

שניה שהכירה את עצמה בתמונה, נחפזה כל כך להודיע על כך טלפונית מחיפה, עד כי אפילו שמה טרם נרשם. אין דבר. אנו מחכים לה כמבלנות. היא לא תאחר להגיע תל-אביבה בעזרת הישיר.

יום ראשון, 27.3.55

יום שני, 29.3.55

אתה, אחד מאלפי הנוסעים מדי יום בקו הישיר תל-אביב לחיפה ומחיפה לתל-אביב, אותו מקיים אגד בדייקנות, נוחות ומהירות תוכל גם כן לזכות בפרסי הנוחה. לנוסע הראשון בתמונות שלמעלה שיבוא ויזהה עצמו במערכת העולם הזה, תל-אביב, רחוב גליקסון 8, יוענק פרס של 15 ל"י במוזמן. השני במוזומים יזכה בפרס של עשר ל"י במוזמן.

ארצות הברית

האקדח הקדוש

הוא היה בן שנים עשרה כאשר ביצע את הרצח הראשון, לא קיבל עדיין זכות בחירה. הוא כחשבו את הרצח האחרון.

הוא היה נער גז' וצנום, בעל פני תינוק. אולם הוא הרג 21 איש, מבלי להביא בחשבון את המקסיקאים.

הוא לא ביזבז כדור לריק מימיו, היה אומר: "אינני הולך להלחיות, אני רק גורם להן".

אלו היו האגדות שנרקמו מסביב לדמותו של ויליאם בוני, המכונה בשם בילי הנער, גדול אקדחני המערב הפרוע. עלילותיו של בילי, מיום היחלודו בשכונת צ'ינו ניו-יורקית ועד ליום הרצחו בחדרה של אחת מאהובותיו בניו-מקסיקו, שימשו עד כה חומר מצוי לילדים רומנים וזולים, שמונה מערבונים, שש תוכניות טלוויזיה, איפרסה אחת, באלט אחד.

רק קלף. החודש התמוטטה אגדת בילי הנער לבלי קום. הממוטט: תולדות אמריקאי אווין קורל, שהוציא מהדורה ששית מתוקנת של ספרו תולדות בילי הנער, גילה בה כמה טרקים מעניינים מבוססים על סיפורים של עדי ראיה * ומסמכים אוטנטיים:

• בילי לא היה כלל רובין הוד אמריקאי, היה מוכן להשכיר את אקדחו לכל המרבים בתשלום.

• האקדוחן הצעיר שימש רק קלף כי מאבק הבינמסלגתי בין סיעות מורס ו' טונסטול, שסחף את נירמקסיקו, עמד בראש סיעת טונסטול לאחר שהמנהיג נהרג.

• השריף סאט גארט, שהמית את בילי, לא היה אידיאליסט שומרי חוק, כפי שתואר בספרים ובסרטים. גם הוא היה פעיל כי מאבק הפוליטי, נשלח על ידי סיעת מורס לחסל את יריבה החזק ביותר.

גילוי הספרותולדות פגעו יותר מכל כי אנשי ניו-מקסיקו, אשר כבר החלו באיסוף כספים, כדי להקים אנדרטה לאקדוחן ה' אגדי, לרגל יום השנה ה-75 למותו. אמר אחד מחברי עיריית לניקולן במדינת: "ב' עיני הסופרים החטטנים האלה אין שום דבר קודש, הם מוכנים לעשות הכל, כדי לקבל שכר-סופרים".

כדור הארץ

התזונה והשכל

• ד"ר ארטור י. גייטס, מאוניברסיטת קולומביה, הכריז השבוע בסיכום מחקר ש' ארך שבע שנים, כי ילדי משפחות מעוטות אמצעים לקויית-תזונה, יכולים להיות מ' מנת שכל גדולה יותר, אם יקבלו אימותיהם מנות חיסומים נוספות בתקופת ההריון.

• שתי הליות המזוורות ביותר של ה' שבוע: איברה אילקית מסכיבת בריגודיו ילדה את הגדול בחינוקות העולם, שמשקלו בשעת הלידה היה עשרה קילוגרמים וגבהו 70 סנטימטרים. מרת ברנרד שנים מדלאוויר, ארצות הברית, ילדה את תאומה השני 48 יום אחרי הולדת הראשון**.

• מטוסי חיל-האוויר האמריקאי הפ' ציצו את אשדות הניאגרה, כדי להמית את מעטה הקרח, בו כוסו האשדות. אולם אפילו סצנות עזות נפץ לא הצליחו לפרוץ את קליפת הקרח, שעוביה הגיע בכמה מקו' מות 45- מטרים.

• בסקר, שנערך לאחרונה על ידי משרד המשטרה הבינלאומי שמרכו בפאריס, כי 35 מדינות, נבגלה כי הבראזילים שונאים את שוטריהם לובשיה-מדים יותר מכל ה' עמים האחרים. במקום השני בשטח שנאת השוטרים עומדות מדינות אחרות של אמ' ריקה הלאטינית: ונצואלה צ'ילי ופרו. שוטריהחרש שונאים במידה שהה כמעט בכל המדינות שנחקרו.

* מאחר שבילי נהרג בשנת 1881, חיים עדיין בארצות-הברית כמה וכמה אנשים ש' הכירוהו. אחד מהם, טיב ברייזר, זכה לח' זות באחד מקרבותיו הגדולים של האקדוחן. * ההפסקה הממושכת ביותר בין ליות שני תאומים, הידועה עד כה: 56 יום.

רינה יוצאת

לקנות

בתליאביב

דו-ח לצרכן, ערוך במיוחד עבור קוראי "העולם הזה" על ידי עורכת המדור רינה נאור.

רהיטים וכלי-בית

• בסניף החדש של קארל, בן יהודה 47, אפשר למצוא את כל הרהיטים הדרושים לרהט בית שלם, מהול ועד לחדר שינה וסאלון — בסניגנון החדש ביותר ודחקא במחירים עממיים בהחלט. הסניף ברחוב דיונגוף 99 מלא אף הוא הרהיטים לאנגי' טעם.

• באולם הראוה המרחח של סרקש, בן-יהודה 78, תוכלו לבחור בין שורה של מונונים, ואם רצונך במשהו שלם, תמצאי שם פינת סלון אלגנטית ומערכת שינה אינטימית, בצבעים בהירים.

• מיד בכניסה לחנות של א. זוזובסקי, ברחוב הרצל 39, טלפון 81921, מושכת את תשומת הלב פינה נאה של שולחן מן האפנה החדשה ביותר, מוקף ארבעה כסאות מרופדים צמר נאה, ליד עומד מזנון צבע אגוז. כולם ביחד, משנים את צורת הבית ונותנים לה אורח חגיגי נחמד.

• בית המסחר של בית-חרושת לרהיטים לוינשטיין, ברחוב הרצל 43, מבחי ה' חרושת הותיקים בארץ, במבצע עבודות רי' הוט בקנה מידה ארצי, החל משנת 1921. מביא לקהל את הרהיטים החדשים באופנה החדשה.

• אצל אושינסקי, הרצל 56, תמצאי ספה מקורית ביותר. זוהי ספה סלוגית כפ' לה, וריסודה מזכיר את קוי פיקאסו. יתרון חשוב לה: היא אינה תופסת מקום נרחב. שם תמצאי גם מערכות רהיטים מודרניות שיתאימו לכל פינה בביתך. מקבלים גם הזמנות בתנאים נוחים.

• לקראת הקיץ מציגים האחים ו' הר' ברחוב דיונגוף 128, כסאות ושולחן "פלורידה", עם ריפוד קיצי מיוחד. דוגמאות חיות" את יכולה לראות בכל בית קפה הראוי לשמו. פרט לזה, תמצאי בחנות מ' נות הול וסלון נעימות ביותר, וכן שטיחים פרסים ואירופיים בשלל צבעים.

• דברי קליעה — מסלים פשוטים ומ' קושטים ועד לארנקים וקני'עחושים — מצויים בשפע אצל בית וגן, רחוב אלנבי 63. המ' צאי שם כל מה שחורצי בענף זה.

• אלדר, ברחוב אלנבי 106, מציע מק' לסירידים מכל הסוגים והפירמות, באחריות ובתשלומים נוחים. לקראת החג, תמצאי נב' רשות העשויות לקשט את חוריק ומנורות שולחן למכביר.

עדיים ומתנות

• נכנסתי לגב' צילי בינר, ברחוב פינסקר 6, כדי לראות כמה כובעים חמודים. בסלון האלגנטי שלה פגשתי כמה בחורות במצב רוח מרומם ומאשר ביותר: הן התכוננו ליום היפה ביותר בחיי כל אשה,

יום הינשאה. הגב' בינר נתנה לכל אחת את העצה הנכונה, סידרה להן הינומות מת' אימות. אם את חושבת על מאורע חגיגי, כדאי לך לבקר אצל הגב' בינר.

• הנך מחפשת את הקישוט הנאה לחלי' פתך החדשה ולשמלת הערב שלך כגון עג'ר לים, ענקים, צמידים וסיכות מהאופנה האחרונה? תמצאי אותם בסלון החכשיטים ענב, רחוב שינקין 34.

• עבורך (FOR YOU), אלנבי 94, מציע לך עבודות-עור עדינות, חגורות, צע'רים שקופים מכל הצבעים, חולצות רקומות ביד. כמו כן, ארנקי עור קרוקודיל.

• מתנה נאה לכל בני הנוער ולכל ספורטאי המצאי אצל שלם, רחוב אלנבי 108: חולצות ספורטביות, מכנסיים קצרים מתוצרת רינובה ושלל מתנות אפיקומן — סקטים, רקטות פינג-פונג מגומי.

הלבשה ובדים

• צ. ברומברג ובנו, ברחוב שינקין 6, כבר ערוכים לקראת הקיץ, עם חולצות מפופלין וטריקולין, מכנסים קצרים, ופי' גימות. בקרוב יציעו גם את תוצרתם האחרונה: מכנסים שלושה-רבעים צבעוניים.

• אם יש לך אורחים שבאו מחוץ לארץ לבלות את החג, תמצאי את המתנה הנאותה אצל עזראטקס, נחלת בנימין 34, לשרותך מחלקה מיוחדת של חולצות תימניות, עבר דתי'ה. חוץ מזה: חולצות ותצאיות קיצי'ות לבנות הנעורים, במבחר גדול לחג.

• את יכולה להצטייד במרכזו אצל מדים, רחוב אלנבי 56, לגברות יש חול' צות בד וסריגה (חידוש בהלבשה), מכנסים קצרים ושלושה-רבעים, וכן חצאיות מת' קפלות, נוסף למבחר העשיר של מלבושים ספורטיביים. גברים יכולים להשיג שם את האופנה החדשה ביותר בטיב משובה, במ' חרים עממיים: חולצות גילון, מכנסים בגזרה הצרה, זיקסים מיוחדים לקיץ וכל הדרוש להם לעונת האביב.

• בפינסקר 2, בפסג' ישנה חנות "פרם-קו", האומרת כולה טע' טוב. בעלת החנות חורה לא מכבר מביקור מקיף בפאריס, לונדון וניו-יורק והביאה אתה את האופנה האחרונה של שנת 1955 למכנסי גברית.

• מקסימה, אלנבי 92, היא בדיוק מה ששמה אומר. מצאתי כל כך הרבה דברים מקסימים שם, שאילו יכולתי, הייתי מעבירה את כל תוכן החנות אלי הביתה: שמלות, חליפות לקיץ, מעילים קצרים וארו' כים — הכל יש. והכל מקסיים.

• ירקוני, נחלת בנימין 11, מציע מבחר עשיר של סחורות לשימושך בבית: סדי'ים, מגבות, שמיכות, בדים לבנים, כמו כן, מיבחר עשיר בכותנות גברים וילדים.

• ברברה, דיונגוף 181, יכול לתת לך לא רק שמלות וחליפות מוכנות אלא גם לחפור את מה שאת רוצה לפי הזמנה או מבד שלך. יש לו כמה מודלים חדשים שכדאי בהחלט לראותם.

• האחים מן, נחלת בנימין 24, נות' גים לקונה ליהנות מהקצבת סחורות עלידי הממשלה. שלושת האחים, שהינם בעלי מק' צוע עצמאיים, מציעים מכנסיים מגברדין יצוא, חליפות מבד צמר סרוג וכן זיקסים בינעוני' תיים — עבודת יד ממדרגה ראשונה.

• אם את מחפשת אריגי צמר מוכתרים למשפתחך, תמצאי את הטוב בעיניך מתוצרת חוץ או מתוצרת הארץ — הכל באיכות משובחת — אצל בראון את בילר, נחלת בנימין 43. מבחר גדול לקראת העונה.

• כל דבר, לכל ילד תמצאי בחנות ההל' בשה לילד, אלנבי 50. זוהי אחת החנויות המעטות המציעה בגדי ילדים בלבד וזה כמובן מאפשר לה להחזיק מבחר עצום, מכל הסוגים ומכל הצבעים.

נעליים

• כמו בכל שנה, מוציאה חנות נמרוד, דיונגוף 185, דוגמאות של סנדלים משלה גם השנה. הפעם, תמצאי שם סנדלים בהן חרוטים ציורים לפי שיטה מקסיקאית מיו' חדת. כמובן, תמצאי גם נעליים, נעלי-בית וסנדלים מכל הדוגמאות.

• ברצונך משהו מענין ומקורי? כדאי לך להכנס לחצר ברחוב פינסקר 6. אצל נעלי רדזנובר תמצאי המורה לטרחתך: נעליים פתוחות, צבעים בהירים, דוגמאות קלאסיות כאוות נפשך. שם תמצאי גם את הנעליים הדרושות לשאר בני משפחתך — נעלי גברים קליעה מעור ונעלי מוקסין.

• בסלון נעלי מנדרר, בוגרשוב 11 פינת סריקין 1, ראיתי נעלי דנטל אמית' שלא ראיתי כמותה, מן הדוגמה האחרונה שהובאה מצרפת ומאיטליה. תוכלי למצוא שם מבחר גדול של נעלי נשף ונעלי יום-יום מכל הסוגים ובצבעים המודרניים. כששאלתי על המחירים, הופתעתי לטובה: הם בהח' לט לא גבוהים.

• סלון ורשאי, אלנבי 48, שם את הדגש על יופי הנעל לא פחות מאשר על בריאות הרגל. הנעליים המבוקשות ביותר עתה הן הנעליים הפתוחות בצבעים בהירים, לקראת הקיץ. תמצאי אותן שם.

• למברה, רחוב הגליל 2, לא הרחק מן התחנה המרכזית, מוכר נעליים ישר מ' היצרן לצרכן. בבית החרושת שלו, הוא מייצר דוגמאות אורגינליות לגברות, גבר'ת וילדים. לקראת הקיץ — דוגמאות מיוחדות

• נעלי גברים בדוגמאות שונות, הח' מן הנעל האמריקאית הספורטיבית וכלו בנעלי קרפ אלגנטיות ביותר, תמצאי אצל צרפתי, נחלת בנימין 3.

למברג
 לגברות
 לגברים
 לילדים
 איכות משוכחת
 מבחר גדול
נעלים
 'שר מכית-החרושת לצדכון!
 תל-אביב, רח' הגליל 2-4
 NEAR CENTRAL BUS STATION - מרכזית

**הסיגריה שכיבשת את
 קהל המעשנים
 הודות לטיבה, טעמה ומחירה
 מטוסיאן עגול**

תצטרף גם אתה למעשניה
 המחיר **230 פרי** הקופסה

כריכות "העולם הזה"

כל הקוראים המבקשים לברוך את גליונות "העולם הזה" מהשנה שעברה (1954) מתבקשים להמציאם בדואר (ת.ד. 136, תל אביב) או באופן אישי (רחוב גליקסון 8, תל אביב, בין השעות 11.00-13.00 ו-16.00-18.00).

מחיר הכריכה הוא 3.500 ל"ו והקוראים החפצים לקבל את הכרך הביתה בדואר מתבקשים להוסיף סך 500 פרוטה. כמו כן, מתבקש שים הקוראים למסור את השבועונים בחבילות מסודרות, כשהגליונות מונחים לפי מספריהם הסידוריים, הגליון האחרון של השנה למטה, והמספר הקטן למעלה.

המערכת תשלם את הגליונות החסרים תמורת תשלום נוסף של 300 פרוטה לגליון.

הקוראים מתבקשים להזדריז במסירת גליונותיהם לכריכה, לפני גמר מועד קבלת הגליונות.

מכון עממי למוסיקה ישראלית

מתקבלים תלמידים מתחילים ומתקדמים ללימוד בכלי נגינה עממיים.

חילית	אקורדיון	גיטרה	תיאוריה
חליל רועה	קונצרטניה	מנדולינה	סולפי
מסוחית פה	פסנתר	תוף	שירת תימן ומחולותיה

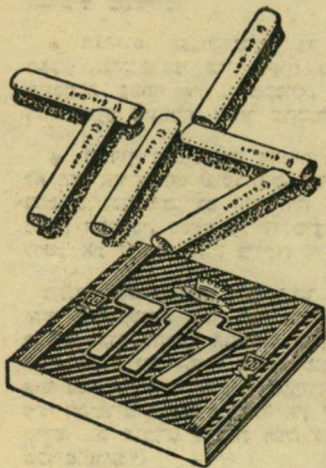
סטודיו לפיתוח הקול

בהנהלת הפרופסור ריגר מאנגליה

פניפים

פתחתקוה
 רחובות
 במחלקת החינוך העירונית
 בנימנסיה

ללהקת המכון דרושים מנגנים (בכלים עממיים), רקדנים(ות), זמרים סוליסטים ולמקהלה. פרטים והרשמה במשרד המכון - רח' זמנהוף 15 ת"א, קומה ב'.
מחירים עממיים

איכות טעמה - במחיר מוזל
20 סיגריות 250 פרי

סולא'אתן
 סוליות ועקבים מדעיים
 נוחים יותר לרגליך
 חזקים פי 3 מעור

חברת-בת של החברה הכלכלית לא"י - ארה"ב

ניקי פלא - המקלון
 הופך נוזל לנקיון
 כשר לפסח

תוצרת "נקיה". המפיצים "אקא"

ז'ורז' סימנוז

מס. 2.

מגרה טועה

הספר המרתק בהוצאה עממית-מהודרת

צהר - ספרי-כיס

במסגרת מאמציו להרחיב ולהעשיר את ספריית קוראיו במיטב הספרות העברית והמתורגמת, שמח

שרות הספרים של העולם הזה

להודיע לקוראיו כי לאחר הסדר עם הוצאת "הדר" הם יכולים לרכוש מעתה את הספר

אינטימיות

מאת **ז'אן פאול סארטר**

הספר כולל קובץ של סיפורים בלתימצונזורים של הסופר המודרני שעורר כמה מן הוויכוחים הסוערים ביותר בימינו. בסיפורים אלה נחשף בכל אכזריותו וקלונו האדם שהומקר למלחמה ולתעוה הגורל. אם לא קראת עדיין מכתבי סארטר, ישמש לך הספר מבוא מצויין ליצירותיו. אם רצונך במשך חדש מפרי עטו, תמצאו ב"אינטימיות".

בעוד שמחירו הרגיל של הספר הוא **2.200 ל"י**

יכולו קוראי "העולם הזה" להשיגו תמורת מחיר מוזל של **1.450 ל"י**

אם ישלחו את הזמנתם למערכת על גבי התלוש המצורף כאן באמצעות הדואר, או ביאוהו בעצמם למערכת, ברחוב גליקסון 8, תל-אביב, בין השעות 11.00-14.00 ובין 16.00-18.00 מדי יום ביומו. אלה המבקשים לקבל את הספר באמצעות הדואר מתבקשים להוסיף סך של 300 פרוטה לכיסוי דמי המשלוח.

תלוש

לרכישת הספר "אינטימיות"
 משרות הספרים של "העולם הזה".

איגרוף

בדרך הפוכה

באותו שבוע, בו הלכו בני קפ-ריסין בדרך אצל-לוח, פוצצו את המפקדה הבריטית באיים-ה-כו אנשי אצל-לשעבר בדרך הפוכה: נבחרת האיגרוף של בית-ה-יצאה להתמודד עם נבחרת הצבא הבריטי בקפריסין, באה, הלמה וניצחה. כתבנו המיוחד שניצחה עם המשלחת למסעה בקפריסין מ-תאר את פרטי התחרות הראשונה שנערכה בפאמאגוסטה.

יחסם של שלטונות הצבא הבריטי אל ה-אורחים הישראליים היה ממש נפלא. הם הע-מידו לרשות המתאגדים הישראליים אי-בוס מיוחד למשך כל שעות היום והלילה, איפשרו להם לחלות בתוכניות שעשויות, מרוציות, תחרויות-כדורגל, אחדים מן הבחורים אף זכו בסכומים הגונים למדי בהימורים על סוסים.

אולם הפחד המוסתר נמוג לחלוטין רק כאשר באו הבית-הימים לחלות בתחרות איגרוף בריטית. התברר להם כי הרמה הבריטית אינה עולה כלל על הישראלית. בעת אותה תחרות התידו האורחים עם כמה חיילים בריטיים, השאלה הרגילה בפי הבריטים: "האם נילחמתם נגדנו בארץ-ישראל?" הת-שובה הרגילה: "כן!"

תל-חי! התחרות הראשונה נערכה בפאמאגוסטה, באיזט איגרוף מיוחד שנבנה בתוך עמק מיקה גבעות מסביב, אשר עליה ישוב אלפי החיילים. בין בעלי הדרגות ה-גבוהות אשר באו עם נשותיהם, וישובו מסי-ביל לזירה בכורסאות, בתלבושת הייצוג ה-חגיגית של הצבא הבריטי, בלטה דרגתו של בריגדיר גנרל.

מתאגרפי הנבחרת הבית-ימית עלו לזירה בהרכב הבא: צבי רחמים, בן-ציון לוי, שמעון בן-ציון, חיים וייספיש, אשר כינה בלום, נחמן פאראקש, מאיר בן-ציון, יעיש. כאשר עלו, כעבור דקות מספר, גם הברי-טים התחזרו פני הישראלים במקצת: בני-חור הבריטית ניראו כמה טיפוסים חדשים, שלא הופיעו בתחרויות הקודמות. אבל הפעם לא היה פנאי לחשישות. אנשי בית-ה-יצאו דומם, האזינו משך חמש דקות לתשואות הבלתי פוסקות של הקהל, ירדו מן הזירה, לאחר שקראו שלש פעמים "תל-חי!". הברי-טים חזרו בהתלהבות על סיסמת אויביהם המושבעים לשעבר.

אחר באו הקרבות. הקרב הראשון נערך במשקל תרגול בין רחמים לבין איינס. מי שקיבל מקום שני כאלופות האי, החילה הצליח הבריטי לנצל כהלכה את ידיו ורגליו הארוכות. אולם כבר בסיבוב השני הפעיל רחמים את להטוטי האופייניים, שלח באינס סידרת מהלומות אדירות, חיסל אותי בנוק אוטו.

בעקבותיהם התמודדו בן-ציון לוי וטיילור, אלוף קפריסין במשקל קל. הפעם זכה ה-בית-ימית בנצחון לפי הפרש נקודות. לעומת זאת גדול המחת בקרב השלישי: בן-ציון נגד המתאגרף החתיק ניט, שהשתתף עד כה ב-78 קרבות, יצא כמנצח ב-72 מהם. לעומת הטכניקה המפותחת של הבריטי הע-מיד בן-ציון את תוקפנותו המפורסמת. הפעם ניצחה התקפנות: בסיבוב השלישי ספג ניט מהלומות ימינן אדירה, נשאר מוטל בלי נוע, נלקח לבית-חולים, לאחר שטיפל בו רופא הנבחרת הישראלית, ד"ר קארו, משך עשרים דקות. החיילים הבריטיים הריעו לכבוד המנצח. הם מעריצים משחק הוגן.

שירי-אצל-ל. התקפנות הישראלית נחלה הילה פעם נוספת באותו ערב: בסיבוב שלישי, בעל קצב מסחרר הולית חיים וייס-פיש להפיל בנוקאאוט אלוף קפריסאי אחר-סויני.

בקרב החמישי הציבו הבריטים נגד אשר בירנבלום את אחד מתותחיהם הכבדים ב-יור: קרט, מי שהיה אלוף-הידור, השתתף ב-150 קרבות, ניצח ב-143 מהם. אם כי הבריטי נחשב קשות עלידי אגרופי הבית-ימית, החזיק מעמד במשך כל שלושת הסיבובים. התוצאה: תיקו.

מאותו רגע ואילך הועם במקצת כוכב מזלם של הבית-ימית. אמנם המתאגרף-כדורגל מאיר בן-ציון, הצליח לנצח את יריבו, סורל,

• נצחוננו הראשון של רחמים בנוקאאוט בקריירת האיגרוף שלו.

תשבץ 912

	7	6	5	4		3	2	1
41		10	9					8
	16		15		14	13		12
		20		19		18		17
			23		22	21		
							24	
28		27				26		25
	34	33		32		31		30
	38		37		36			35
		42	41			40		39
				44				43

מאוזן:

ביישוב זה הוש-בה החודש שמי-חת מסיבת ישר-אים: 4. בעלת שש הסדרים: 8. בית מגורים ישר-אלי: 10. קללה: 12. נזכר לעיל: 13. שכונה ירו-שלמית שנכבשה עלידי הפלמ"ח: 16. אב: 17. צי-מח תת-מימי: 19. המעצמה ה-חמישית: 20. מקצועו של שר-לוק הולמס: 21. טהור: 23. לק-ראת: 24. ארצישראלי: 26. שאר... ציר-נה!": 27. מלת-ברירה: 29. הרא-שון לחודש: 31. המישים אחוים: 33. דיפלומט ישר-אלי בדרום אמריקה: 35. מקלעת מרחים: 36. ציפור: 38. מין: 39. אלוף צה"ל: 41. דבר אחר: 43. לשון מקובלת: 44. חולד מחזק לנישואים.

חמשה-עשר מספרי הוצאת. עיינות-פותר תשבץ. העולם הזה 909

שרה אל-בוחר, קיבוץ מלכיה, דואר-נע גליל עליון; טונה אלישיב, תל-אביב, בן-יהודה 123; בן-עמי ארליך, קבוצת יורעאל, דואר-נע עמק בית-שאן; אסתר דורון, חיפה, עקיבא 9; רמי וולנשטיין, צה"ל, ד. צ. 2650; יעשיו וינוגורו, רמת-גן, תל-אביב, ד. 8; לאה וינריץ, רמת-גן, יהלום 19; מאיר חבשוש, ירושלים, רוממה, יוסף בן-מתתיהו 18; אורי יעקבי, בית-הספר החקלאי על-שם כדורי, דואר-נע גליל תתון; אפרים יפה, תל-אביב, סימפונייה 22; דינה מנוביץ, תל-אביב, פרץ חיות 28; שמואל פלר, תל-אביב, הרב קוק 22; משה צוקרמן, תל-אביב, אבן גבירול 182; תרצה תשבי צה"ל, ד.צ. 2400; אריה אריאל, תל-אביב, נחלת בנימין 136.

1. ציפור ממולאת; 2. יום חשבו בשבט; 3. מצץ חלב; 5. בית-חרושת לשמיים; 6. לא-מבושל; 7. ח"כ צ"כ; 8. זמן פנוי; 9. צורר יהודים מלפני שלוש מאות שנה; 11. עדות רבנית לטיב מזון; 14. מגש; 15. תואר אצולה; 18. בקשה לביקור; 20. בית-מסחר תל-אביבי גדול ל-מכונות-כתיבה; 22. אסיפה; 23. בית-חרושת בעמק-יזרעאל; 25. "... מכל, המלך"; 28. דיפלומט ישראלי בלונדון; 30. זכרונות מלמ-חמה; 31. חיל נשים; 32. הצורה הנכונה של ט"ו; 34. מיניסטר ולא שר; 36. פיוש פלילי; 37. בטן ולא כרס; 40. כמו לפני ארבע שאלות; 42. נע.

מאוזן: 1. ציפור ממולאת; 2. יום חשבו בשבט; 3. מצץ חלב; 5. בית-חרושת לשמיים; 6. לא-מבושל; 7. ח"כ צ"כ; 8. זמן פנוי; 9. צורר יהודים מלפני שלוש מאות שנה; 11. עדות רבנית לטיב מזון; 14. מגש; 15. תואר אצולה; 18. בקשה לביקור; 20. בית-מסחר תל-אביבי גדול ל-מכונות-כתיבה; 22. אסיפה; 23. בית-חרושת בעמק-יזרעאל; 25. "... מכל, המלך"; 28. דיפלומט ישראלי בלונדון; 30. זכרונות מלמ-חמה; 31. חיל נשים; 32. הצורה הנכונה של ט"ו; 34. מיניסטר ולא שר; 36. פיוש פלילי; 37. בטן ולא כרס; 40. כמו לפני ארבע שאלות; 42. נע.

• בתוצאה של 11: 4.

הווי

מירון מכשולים

בחיפה, ניסה אלמוני לפרוץ לאחת הדירות ברחוב הרצל, נתגלה עלידי משמר שוטרים, קפץ מן הקומה השניה, נחה בשלום, זינק לתוך אוטובוס ריק, שעבר במקום, נתגלה עלידי הנהג, הצליח לזנק החוצה ולהי-מלט, בטרם היפנה הנהג את האוטובוס לתחנת המשטרה.

תקופת התמחות

בפאריס, צרפת, שוחרר אנטואן דה-רסי מבית-הסוהר, בו בילה שלוש שנים כעוז גביה, קיבל מיד משרה בחברת ביטוח גדולה, כמנהל מחלקת-הבטוח מפני גניבות.

אימת החוק

בתל-אביב, חדר גנב לתוך מכונת, שזנתה ליד בית-משפט השלום, הוציא מתוכה מיד וודה מלאה חפצים, התחרט על מעשהו, לאחר שזיכך כי המזודה שייכת לעורך-דין נתן קנט, מיהר להביא אותו לביתו של עורך-הדין, השאיר אותה על המדרגות.

השמעת סוציאליסטית

ברוסיה, בולגריה, קיבלה משפחת פבלוב מכתב מחברת ביטוח בזו הלשון: "גא-להודיע לניסטרט יבגניה פבלובה כי עליה להמציא לנו את תעודת-המות שלה בהקדם האפשרי. אחרת לא נוכל לכסות את הוצ-אות הקבורה".

אור-עניים

בחיפה, פרצה אשה, שהלכה בשעות ה-ערב ברחוב הרצל, בזעקות-אימים: "אני עיוורת! אני עיוורת!" נרגעה רק לאחר שהסבירו לה עובדים-ושבים כי גם הם אינם רואים דבר כתוצאה מקילקול שחל ברשת החשמל העירוני.

מחיר התיאבון

בירושלים, אחרי שבעל-המסעדה פנה ל-בית-הדין המחוזי בבקשה לאסור על אחד מלקוחותיו הקבועים את הכניסה למסע-דה, בטענה שאכילתו של הנתבע מעוררת בחילה אצל סועדים אחרים ("הוא שותה מים מבקבוק במישרין ומשמיץ אנתות הנהג לאחר השתייה!") הוציא בית-הדין צו-ביני-יים, לפיו ישלם ביניהם בעל-המסעדה ל-לקוח הסרדן 350 פרוטות ליום, כהפרש במחיר הארוחה בין מסעדתו למסעדה אחרת.

פולקטיביות רעיונית

בתל-אביב התפאר בטאון המזרחי הצפה כי לא רק בישראל התנגדו אנשי-הדת לה-צגת הסרט הגלומה, המתאר את חיי יש-התנגדות דומה התעוררה, לדברי העתון, גם בין חכמי הדת המוסלמית בירדן.

מכונית בן 70 כבשים

בקיבוץ נחשולים החליט רועה-הצאן ל-סייע לטרמפיסט מיואש, העלה את עדרי על הכביש, עצר מכונית למענו.

הרצה לשקר רחיק עדותו

באבן-היהודה, קיבל נהג יוסף קמרקי הו-דעה כי עליו למסור עדות בבית-המשפט המחוזי בירושלים, מיהר לעלות לירושלים, הופתע כאשר אמרו לו פקדי בית-המשפט שאין הוא נכלל ברשימת העדים לאותו יום, גילה במאוחר כי הוא נפל קורבן לאחר מתעוללי הראשון באפריל.

בין פותר תשבץ יוגרל

15 ספרים

מספרי הוצאת

15 ספרים

פתרון תשבץ 909

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

עם אחרת... הייתי אז ברוסיה... כן, הייתי גם שם... גם אז עבדתי במיכרות. היו אלה מיכרות-נחושת, ליד נובורוסיסק... כבר למדתי חמש או שש מלים רוסיות, רק לצורך עבודתי; לא: כן; לחם; מים; אני אוהב אותך; בואי; כמה?... אבל התידדתי שם עם רוסים אחד, בולשביק כהלכה. כל ערב היינו הולכים יחד למסבאה שבנמל. היינו מרביצים לתוכנו כמות נאה של בקבוקי וודקה, ורוחנו היתה מתרוממת לעילא ולעילא. וכשגדלה התלהבותנו השתוקקנו לדבר. הוא רצה לספר לי כל מה שקרה לו בזמן המהפכה, ואני רציתי להודיעו כל מה שעבר עלי... מבין אתה, שתינו יחד והיינו לאחים.

במחתות ובכל מיני תנועות באנו לכלל הסכם בינינו. הוא היה צריך לדבר תחילה, כשלא אוכל להבינו עוד, עלי לצעוק: "הפסק!" או יקום ויצא במחול. המבין אתה, אדון? הוא רקד את מה שחפץ לספר לי. וגם אני עשיתי כן. כל מה שלא יכולנו לומר בפניו אמרנו ברגלינו, ביינו, בבטנו ובזעקות פראיות: הי! הי! הופילה! הוריה! הרוסי התחיל, כיצד נטל רובה, איך ניטשה המלחמה, איך הגיעו לנובורוסיסק, כשלא יכולתי להבינו עוד, צעקתי: "הפסק!" הרוסי ניתר מיד ממקומו וכיכר בכל-עוד! הוא רקד כמשוגע. ואני הבטתי אל ידיו, רגליו, חזהו, עיניו והבנתי הכל. איך נכנסו לתוך נובורוסיסק, איך בזזו את החנויות; איך התפרצו לתוך הבתים ונשאו עמם את הנשים. תחילה התיפתחו המוסקרות בבכיה וצעקו, וסרטו בצפורניהן את פני עצמן וגם את פני הגברים, אבל לאט-לאט נכבשה חמתן, הן עצמו את עיניהן והשמיצו המיות-תענוג. הן היו נשים, כמובן...

ואז, לאחר שהוא כילה, בא תורי שלי. לא הספקתי להשמיץ אלא מלים מספר, וכבר — אפשר שהרוסי היה אטום מאד ומוחו לא פעל כהלכה — צעק אלי: "הפסק!" ואני אך לזה חיכיתי. קפצתי ממקומי, דחפתי הצדה את השולחנות והכיסאות והתחלתי לרקוד. הו, ידידי העלוב, האנשים ירדו פלאים, יקח אותם השו! הם הניחו לגופם שייאלם ואינם מרביצים אלא בפיפה. אבל מה אתה יכול לעשות מן הפה? מה יכול פה להגיד לך? אילו רק יכולתי לראות איך שמע הרוסי אותי, כשכל עצמותי דובבו, מכף רגלי ועד קדקדי, ואיך הבין כל תנועה מתנועותי. אני רקדתי לפניו את אסונותי, את מסעותי, כמה פעמים נשאתי אשה — המקצועות שלמתי — חוצב, כורה, רוכל, קדר, קומיטאגיי, גונן בסאטוריי, נפה, מכרתי — איך נחבשתי בבית-הסוהר, איך ברחתי, איך הגעתי לרוסיה... זהו קטע מן הספר "זורבה היווני" מאת ניקוס קאזאנצאקיס, אשר יצא בהוצאת. עיינות-יוגורל בין פותר תשבץ זה.

גנינה בן-חנוך
תל-אביב

18

מרים בן-חיים
חדרה

17

רינה זיבנסקי
תל-אביב

16

מלכה רוזנבלט
תל-אביב

15

רות נחמני
חיפה

20

מבצע חיוך

זוהי הסידרה השנייה של המועמדות לתואר "מלכת-החיוך".

נשאר רק שבועיים

לסיום פרסום תמונות המועמדות. אל תחכי עד שתתקלי בצלמי המיבצע, המחפשים מועמדות בריכוזי האוכלוסיה.

שלח' בעצמך את תמונתך המחייכת!

אחרי סיום הפרסום, יבחור חברי-השופטים במלכת-החיוך, 1955, ובשתי סגנוניותיה, "מלכת החיוך" תזכה בשבוע של בילוי במלון רמת-אביב, יחד עם המלבושים המתאימים ופרסי-אפתעה.

כל אחת משתי הסגנויות תזכה בבילוי סוף-שבוע באחד מבתי-המלון ההדורים. כל מועמדת שתמונתה תתפרסם מעל עמודי העולם הזה תקבל חבילת-שי של תמרוקי תיא. אל תחכי! שלחי את תמונתך המחייכת, יחד עם תלושי-ההש"תתפות, שאפשר להשיגו במקומות-המיומכר של תיא למטה המיבצע, ת.ד. 136, תיא. חיוך יפה מנעים את החיים!

ידי וזקוביץקי
תל-אביב

19

יונתי עשארי
טבריה

24

מרגלית גוטמאן
תל-אביב

23

קרמלה גולדברג
פתח-תקוה

22

יעל ברבן
תל-אביב

21

אורה סנה
תל-אביב

28

רות שרבן
מעברת פתח-תקוה

27

מרים זיבנסקי
תל-אביב

26

יהודית בר-שביט
תל-אביב

25

מאתה שניינים תיא

